JUL 25 1913
The New York Pub Lib
476 Fifth Ave
Reserve

"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukszlis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

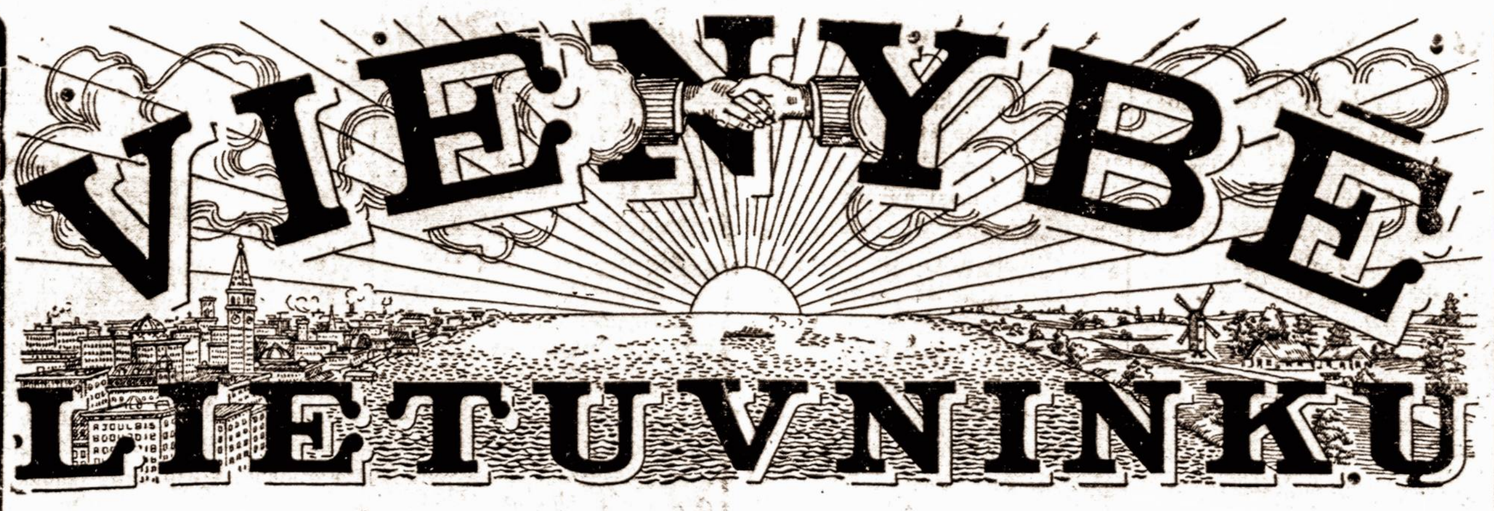

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukszlis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 30. Brooklyn, N. Y. 23 d. Liepos (July) 1913 m. Metai XXVIII
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Į Amerikos Lietuvius!

Laikraščiuose jau buvo paskelbta apie musų, apačioje pasirašusiųjų, išrinkimą šių metų Lietuvių Mokslo Draugijos visuotiname susirinkime, Vilniuje, pasiuntiniais pas Amerikos lietuvius. Musų pasiuntinystės tikslas yra—susipažinti su jumis, supažindinti jus su jusų brolių tėvynėje gyvenimu ir—aukų rinkimas, iš kurių tai aukų galima butų pastatyti Mokslo ir Dailės Draugijoms Vilniuje namus, kurie plačioje žodžio prasmėje bus **lietuvių tautos namais,** kur bus renkama ir globiama mokslo ir dailės dalykai, taip svarbus tautos gyvenime.

Priedermę, kurią ant musų uždėjo Visuotinasis Lietuvių Mokslo Draugijos Susirinkimas, pildydami, mes jau Amerikon atvykome ir sveikiname jus. broliai lietuviai! Žinodami, jog jųs, Amerikos lietuviai, jau nekartą esate rėmę Tėvynėje likusių brolių reikalus, pasitikime, kad jųs ir šį kartą atsiliepsite gausingomis aukomis į musų atsišaukimą ir tokiu budu pridėsite ne vieną plytelę į tuos taip pageidaujamus visai musų tautai namus.

Apkeliavimą lietuvių naujokynų Amerikoje pradėsime nuo Bostono, Mass. Tolimesnės kelionės maršrutas bus vėliau paskelbta.

D-ras J. Basanavičius,
Lietuvių Mokslo Draugijos pirmininkas.
Martynas Yčas,
Lietuvių atstovas valstybės Dumoje.

Brooklyn'e, 21 liepos, 1913.

SUREMKIME, LIETUVIAI, PEČIAIS!

Dar tik pora savaičių atgal pasigirdo smagi žinutė, jogei Amerikon atvažiuoja dujen įžymųs ir visų gerbiami lietuviai: Dr. Jonas Basanavičius, kurio vardas kiekvienam lietuviui primena sunkius ir vargingus musų gyvenimo laikus, kuriuose jisai vedė už musų gyvenimą kovas, ir advokatas Martinas Yčas, kuris dabar yra lietuvių atstovu Rusijos Valstybės Dumoje. Vieno iš šitų vyrų vardas yra giliai užrašytas musų historijoje ir musų literaturoje; kitas — butent Yčas — mums vėl gi malonus ir lauktinas svečias, nes mums Amerikoje gyvenantiems vargo ištremtiniams galės gyvu žodžiu pa pasakoti, kaip Rusijos Dumoje visokios tautystės kovoja už savo teises ir kaip jos duoda pavyzdį ir musų tautai be atvangos kovoti už musų tautos, musų kalbos ir musų žmonių ekonomiškojo išsilaikymo teises. Gi Dr. Basanavičius bus kiekvienam lietuviui malonu pamatyti. Jo vienas tik vardo paminėjimas priverčia kiekvienam sąmoningam lietuviui ir dėkingam vientaučiui su iškilme širdį suplasnoti: tai yra musų legendariškos šlovės senelis; tai yra tyrinėtojas musų brangios historijos tolimoje Bulgarijoje, senovėje musų pratėvyškėje-Trakuose ir garbingas iškeltojas musų pramintųjų takelių, kada musų sentėviai keliavo dabartinėn Lietuvon Dunojaus upės pakraščiais; tai yra vienas iš tų, kuris padėjo pamatą musų laikraštijai, uždedant pirmutinį laikraštį „Aušrą"; tai yra autorius daugelio moksliškų raštų ir straipsnių mus ankstyvesniuose ir vėlyvesniuose laikraščiuose; yra tai žmogus, kuris visą savo gyvenimą pašventė del savo brolių, del savo numylėtos tėvynės, kuriai dirbo net ir tolmiausioje šalyj gyvendamas anaisiais ištrėmimo metais.

Negalime mes dar taip lengvai nueiti nuo Dr. Basanavičiaus vardo, nors rasit jam ir nesmagu bus, jei mes čia jam tariam vieną-kitą pa garbos žodelį; bet jis mums tą turės atleisti, nes jisai yra surištas su visuomenės reikalais; jisai pasišventė del musų tautos reikalų, todel ar jam malonu ar nemalonu tas bus, o mes negalime praleisti lengvai jo vardo, kalbėdami apie musų visuomenės reikalus. Šisai musų kulturos veikėjas, nors šešių dešimčių metų suviršum amžiumi sunkinamas, ir po šiai dienai tebestovi musų visų veikėjų priešakyj. Grįžęs iš užrubežio revoliucijos metu, jisai uždėjo Vilniuje pamatą labai garbingai įstaigai — Lietuvių Mokslo Draugijai, kuri dabar įkurė ne tik savo organą — „Lietuvių Tautą", bet podraug uždėjo dar didesnę ir brangintiną centrą — tai lietuvių raštų ir dokumentų muzėjų bei archivą; čionai yra surenkama visi musų literaturos turtai, kurie kitaip butų be pėdsakos prażuvę ir musų tautai šitas butų atnešęs niekuo neatlyginamą skriaudą. Prie Lietuvių Mokslo Draugijos spiečiasi visi musų mokslo vyrai ir pradeda didelį musų kulturos darbą. Ir čia mes randame pačiame priešakyje Basanavičių, pra žilusį musų kulturiškos ir literatiškos armijos veteraną.

Lietuvių Mokslo Draugija ir Lietuvių Dailės Draugija — dvi šitos didžiausios ir įžymiausios lietuvių gyvenime draugijos, sumanė Vilniuje pastatyti Tautos Namą, kurin butų galima sutalpinti musų archivai, muzėjus ir kningynas, bei kuriame, šalip to, pasidarytų centras musų sostapilės Vilniaus ir podraug visos Lietuvos. Apie Tautos Namą jau visi iš musų esame girdėję, ir dabar ne vienoje lietuvių kolonijoje Amerikoje geros valios ir susipratę lietuviai nuo savo vakarėlių skiria nors po mažą dalelę likusio pelno šito namo pastatymui. Tečiaus šito dar neužtenka. Kitos tautos šitokius namus senai jau pasistatė, bet turėjo sudėti po našlės skaitikėlį šimtais tukstančių. Musų Tautos Namui kad ir nereikės tiek, tai visgi dar ikšiolei nei tos mažos sumos neturime. Ir vat šituo tikslu Lietuvių Mokslo Draugija ir L. Dailės Dr. pasiunčia Amerikon Dr. Basanavičių ir p. Yčą, kad ir tarpe išėjusių savo brolių parankioti aukų, kad tik greičiau galima but Tautos Namą Vilniuje pastatyti. Del to šitie du įžymųs vyrai ir atkeliauja.

Keliauja Amerikon aukų rinkėjai su visokiais tikslais, vieni su gereniais, kiti su menkesniais. Bet šitas tikslas yra užvis didžiausis. Jam turi kiekvienas lietuvis prijausti ir maloniai į šitą balsą atsiliepti: „Suremkime, lietuviai, pečiais!" Jei pusė milijono amerikiečių lietuvių dėtų tiktai po kvoterį ir paskui per metus atsiliuosuotų nuo visokių aukų dėjimo savo kulturos reikalams, tai vienu žygiu ir trumpu laiku surinktų 125,000 dolerių, už kuriuos galėtume Vilniuje išbudavoti milžinišką savo tautos palocių, patversiantį ilgus ateinančius amžius ir įrašytume lietuvių amerikiečių vardą į amžiną ateinančių gentkarčių atmintį. Ir ne kitaip, kaip tik šitaip prisieis dabar mums daryti, kada atvažiuoja Dr. Basanavičius ir p. M. Yčas. Kur tik jie pervažiuos, per miestus ir miestelius, tegul jie atranda mumis gatavai prisirengusius atiduoti tą, ką mes savo tėvynei privalome. Nedaug mes duosim, bet jei gerą širdį parodysim, tai visuomet jausimės, kad esame atsidėkoję musų prigimtai šaliai už musų užauklėjimą. Pagirs mumis visa Lietuva, pagirs mumis ir kitataučiai. Airiai šimtus tukstančių dolerių parsiuntė Irlandijon kovai už savo neprigulmybę nuo Anglijos. Balkanų tautelės dėjo čia Amerikoje paskutinius skatikus ir siuntė į savo kraštus vedimui iškilusios karės, žėdna velydama savo tautai gero. Mums gi nėra reikalo nei ginklų pirkti, nei tėvynės atpirkt, bet įkurti musų pačių tėvynėje musų kulturos centras. Didelis tai ir šventas darbas!

Kada šitie musų garbųs svečiai išsės ant Amerikos pakraščio, šituos žodžius rašant dar nežinome. Bet tikimės juos pamatyti diena ne metu. Labai tad gerai padarys kitų miestų prakilnesnieji lietuviai, kad iš anksto prisirengs svečius pasitikti ir jų darbui padėti. Reikalinga išrinkti komitetus, kurie jau iš anksto pradėtų tarpe lietuvių aukas Tautos Namui rinkti po namus, susirinkimuose, darbavietėse, ant gatvių ir kur tik lietuvio sielą sutinka. Paskiaus, kada tie vyrai atvažiuos, tai parengs prakalbas ir tada jau mažiau darbo bebutų su aukų rinkimu, nes daugiau tada butų laiko pasiklausyti, ką p. Yčas, kaipo Dumos atstovas, papasakos gyvu žodžiu apie lietuvių politiškuosius reikalus ir kaip musų atstovai juos Rusijos parlamente gina, o Dr. Basanavičius vėlgi pratars į mumis visos musų Tėvynės vardu apie dabartinį jos stovį ir kokie keliai yra Lietuvos kulturnešių jai ateityje nužymėti. Tad pasidarbuokite, vientaučiai! Nėra atsisakymo, kad daug darbo. Nėra išsikalbinėjimų, kad perdaug jau mes aukų rinkėjų perleidžiame. Yra reikalai, kuriems valia dėti, valia nedėti. Bet šitas reikalas yra reikalas kiekvieno lietuvio. Ir tik užaušėliai, apjakėliai ir išgamos galės skersai kelią stoti šitam dideliam ir šventam kulturos darbui. Nėra daržo be akmens. Nėra tautos be judošiaus. Atsiras rasi ir pas mumis judošių. Bet jiems historija jau senai turi tinkamą vardą. Doras, išmintingas, apsišvietęs ir suprantantis gyvenimą lietuvis nepaisys ant tamsybės ir ištvirkimo paukščių, bet atliks savo šventą priedermę kaip priguli prakilniam ir progresą mylinčiam piliečiui.

Pasirodykime, tat, gerais pilčiečiais ir plinais garbės lietuviais! *J. O. Š.*

Laiškai Į Redakciją

Gerbiamasis Redaktoriau!

Jau treji metai praėjo kaip sumanyta Vilniuje, Lietuvos sostapilėje, taip svarbus lietuvių kulturos įstaigoms, kaip Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijos, savus namus statydinti. Tuo tikslu atsišaukimus į visuomenę paleidus, sulig šiol surinkta tiek, kad už 17,60 rub. 12 kap. nupirkta Vilniuje, labai gražioje vietoje, 1600 keturkampių sieksnių žemės. Namai, kuriuos manoma statyti, turėtų buti Mokslo ir Dailės muzėjui, bibliotekai, archyvui talpinti, salei susirinkimams, vaidinimams, parodoms ir tt. taisyti. Šalyje kitų, Vilniuje gyvenančių tautų, kurios tokius namus iš surinktų aukų turi sau pasistatę, ir lietuviams butinai priderėtų savo sostinėje tokius namus įgyti, kad geriau galėtų atstovauti savo tautą ir josios reikalus tarp svetimtaučių.

Kadangi nuo tulo laiko aukos, delei įvairių priežasčių, beveik nustojo plaukusios ir tuo tarpu ne galima numatyti, kada virs geresni šitam sumanymui laikai, tai Visuotinasis šių metų Mokslo Draugijos Susirinkimas pastarame posėdyje birželio 13 (26) dieną, apsvarstęs įvairius aukoms rinkti budus, kaip Lietuvoje, taip ir pas savo tautiečius anapus vandenyno gyvenančius, vienu balsu nutarė siųsti ir pas Amerikos lietuvius savo išrinktuosius žmones aukų rinkti. Delegatais paskirti d-ras J. Basanavičius, Mokslo Draugijos pirmininkas, ir Martynas Yčas, lietuvių atstovas Valstybės Dumoje Peterburge.

Apie šitą nutarimą lietuvių visuomenei per „Vien. Liet." pranešdamas, Lietuvių Moslo Draugijos Komitetas tikisi, kad musų gerbiamieji tautiečiai Amerikoje gyvenantieji, kurie jau nekartą savo gausingomis aukomis rėmė ne vieną savo brolių, Tėvynėje vargstančių, reikalą bei sumanymus, ir šiuo kartu neatsisakys paremti taip begalo svarbų visai Lietuvai sumanymą ir padės jį gyveniman įvykdinti.

Todelei L. M. Draugijos Komitetas drįsta šiuo atsišaukimu kviesti pavienius asmenis, visus lietuvių susivienijimus bei jų kuopas, įvairias Draugijas, sąjungas, klubus ir tt. kas kiek išsigali, kad šelptų musų atstovus aukas renkant, Mosklo ir Dailės Draugijoms Vilniuje pastatyti savus namus, kurie bus svarbiausiu musų atgijusios tautos židiniu musų Tėvynėje.

L. Mosklo Dr-jos Komitetas.

Peržvalga.

// **Vėliausiai atkeliavusieji lietuviai.** Per šių metų gegužio mėn. atkeliavo lietuvių amerikon 2,404 ypatos, o iškeliavo per tą patį mėnesį iš Amerikos 435 ypatos; pasidaugino lietuvių skaitlius Amerikoje laike to mėnesio ant 1,969 yp. Pasirodo, kad gegužio mėn. atkeliavo Amerikon lietuvių mažiau, negu balandžio mėn., ant 428 ypatų.

Paduodant atkeliavusiųjų lietuvių skaitlių už balandžio mėn. buvo patėmyta, kad balandžio m. stebėtinai augštai pakilo įvažiavusiųjų skaitlius, bet dabar pasirodo, kad gegužio mėn. skaitlinės dikčiai sumažėjo sulyginant su skaitlinėmis balandžio mėn.

Neįleista gegužio mėn. 22 ypatos; o nuo liepos mėn. (pradžia imigracijos metų) neįleista 169 ypatos; balandžio gi mėn. neįleista buvo 17 ypatų.

Nuo pradžios imigracijos metų, t. y. liepos mėn. 1912 m., iki gegužio pabaigai atkeliavo Amerikon lietuvių viso labo 20,222 ypatos, o iškeliavo 3,780 yp.; tat šiemet (imigr. metu) Amerikoje pasidaugino lietuvių ant 16,442 ypatų.

*

// **L. R.-K. Federacijos Kongresas.** Birželio 25 ir 26 d. Pittsburgh, Pa. atsibuvo trečiasis iš eilės Liet. R.-K. Federacijos Amerikoje Kongresas. Buvo suvažiavę 59 delegatai, tarpe kurių 10 kunigų; d-rė Baltrušaitienė nuo Pittsburgho Lietuvių Gaspadinių Unijos liko nepriimta (prot. „Dr." N 27 pasakyta, kad ji nebuvo priimta už delegatę delei neturėjimo savo klebono patvirtinimo).

Pirmoj sesijoj kun J. Kaulakis, Federacijos prezidentas, pakalbėjęs su susirinkusiais „Sveika Marija" paaiškino apie susivažiavimo tikslą. Federacijos

tikslas yra dvejopas: rupinties apskritais Amerikos lietuvių katalikų reikalais ir apsaugoti priaugančias kartas nuo ištautėjimo. Kongreso vedėju išrinktas kun. F. B. Serafinas, jo pedėjėju — J. S. Vasiliauskas, sekretoriais — P. Lapelis ir kun M. J. Kazėnas.

Antrojoj sesijoj buvo perskaityti pasveikinimai nuo American Federation of Catholic Societies (prez. Maher'o iš St. Louis, Mo.) ir nuo Informacijos biuro Paryžiuje.

Paskui d-ras A. L. Graičiunas iš Chicagos skaitė referatą apie Amerikos lietuvių sveikatą, apie ištautėjimą, girtuoklystę ir vaikų bei jaunuomenės auklėjimą. Antrą referatą skaitė kun. Kaupas apie mokyklas. Nutarta atspausti jį atskiroje kningutėje Federacijos lėšomis ir išdalinti po parapijas.

Trečiojoj sesijoj liko nutarta siųsti telegramą šv. Tėvui, delei ko išrinktas kun. J. Sutkaitis. Paskui kun. J. Misius laikė prakalbą apie augštesniosios mokyklo įsteigimą.

Šešta sesija išimtinai buvo pašvęsta svarstymui Amerikos lietuvių jaunuomenės klausimo. Čia p. M. A. Norkunas perskaitė referatą apie šio krašto lietuviškąją jaunuomenę; svarstant tą klasimą liko nutarta permainyti jaunuomenės Federacijos vardą — „Lietuvos Sakalai" ant „Lietuvos Vyčiai."

Septintoj sesijoj Jonas G. Miliauskas perskaitė referatą apie kolonizaciją. Kartu buvo perskaitytas p. A. Martaus iš Brooklyno laiškas, kuriame pasakyta, kad Connecticut'o valstijoje jau gyvena apie 200 lietuvių ukininkų. Laiške p. Martus kviečia Federaciją siųsti komisiją apžiurėti tą koloniją liepos mėnesyje. Kun. Sutkaitis paaiškino, kad be bendrovės su kapitalu kolonijų įsteigti negalima: tas sumanymas tapo priimtas, delei ko išrinkta tam tikra komisija.

P-lė A. Sutkaičiutė perskaitė refratą apie moterų klausimą.

L. I. Biurui Paryžiuje paskirta 50 dol., „Moksleiviui" — 25 dol., o likusieji pinigai pavesti Tautos iždui.

P-no Miliausko referatas apie streikus atidėtas kitam kongresui.

Galop aštuntoj sesijoj. liko nutarta sekantį kongresą laikyti rugsėjo mėn. 1914 m. Chicagoje ir išrinkta slaptu balsavimu vyriausybė: kun. J. Misius išrinktas prezidentu, kun. F. B. Serafinas vice-prezidentu, kun. Jurgutis sekretorium, V. Vaišnoras vienbalsiai išrinktas iždininku; „Draugas" išrinktas Federacijos organu.

Žemiau paduodame žymesniuosius kongreso nutarimus: 1) įsteigti Tautos Fondą ir tam tikslui rinkti aukas. Padaryti tautiškus ženklelius ir pardavinėti juos po 1 c. 2) Paskirti iš Federacijos iždo 300 rublių Lietuvos tautos fondui (100 — 100,000) po 100 r.: „Saulės", „Žiburiui" ir „Rytui". 3) Mokyklų vadovėlių klausimą pavesti šv. Kazimiero seserims. 4) Paskirti 25 nuošimčius iš Tautos Iždo Amerikos lietuvių augštesnei mokyklai. 5) Permainyti lietuvių jaunnuomenės organizacijos vardą — „Lietuvos Sakalai" į „Lietuvos Vyčius". 6) Rupinties kolonizacijos klausimu, delei ko išrinkta tam tikra komisija. 7) Pripažinta Moterų Sąjungos reikalingumas ir tos Sąjungos organizavimui išrinkta komisija.

Darbo biurų panaikinimas. „The Slavic Exponent" N 3 išspausdintas trumpas straipsnelis apie darbo biurus (Employment Agencies). Tenai nurodo, kad tų biurų niekuo budu negalima pagerinti. Reikia juos stačiog panaikinti, kaipo blogą įstaigą, kurios kilposna pakliuva daugelis neprityrusių darbininkų, o ypač svetimtaučių. Darbo sujieškojimu turėtų rupinties federalinė valdžia. Jeigu valdžia rupinasi, sako tasai savaitraštis, atkeliaujančiais imigrantais, tai jinai turėtų pasirupnti ir darbininkais jieškainčiais darbo. Daugelis tik ką atkeliavusių ateivių, kurie neapsipažinę nė su Amerikos darbo sąlygomis nė su įvairiomis darbavietėmis, nemokantįs vietinės kalbos, dažnai patenka į blogos reputacijos žmonių globą bei tikrai blogas gyvenimo aplinkybes. Amerikoje yra apsčiai tokių vietų, kuriose dirba tik vieni svetimtaučia', nepažįstantįs anglų kalbos. Tokiose vietose darbininkai yra nežmoniškai išnaudojami ir skaudžiami. Priegtam, tokios vietos vietinių bei iš apielinkės darbininkų negauna. c gal net ir nejieško; jos parsitraukia darbininkus iš kitų miestų ir miestelių, iš toli, per tarpininkystę agentų. Prie tokių netikusių darbaviečių yra priskaitoma tulos girių kompanijos, angliakasyklos ir smulkųs apgavingi išdirbėjai (fake-manufacturers).

„The Slavic Exponent" žada nepaliauti agitavęs už panaikinimą šitų darbo biurų. Jisai be to pasako, jog, jeigu Suvienytų Valstijų valdžia nenorėtų to dalyko paimti į savo rankas, tai tasai dalykas turėtų buti pavestas įvairiems valdžios reprezentantams, kurie turėtų juo pasirupinti.

Apie darbo biurų, bent tulų jų blogybes, dažnai tenka girdėti įvairių skundų. Tuli jų, žinoma, patarnauja ir darbininkams ir darbdaviams. Bet kad daugelis tokių biurų agentų nepaiso apie darbininkus, kuriuos jie siunčia į įvairias netikusias darbavietes, tai faktas. Todėl geriausia butų jei juos visiškai panaikintų.

Galop privesime vieną dalyką, kuris per darbo biurų tarpininkystę, be jokio trukdymo, tarp New Yorko lietuvių yra praktikuojamas. Apie tai mums papasakojo vienas ištikimas lietuvis vaikinas. Farmeriui pareikalavus prie ukės darbų vedusios poros, susitaria vaikinas su mergina, arba mergina pakalbina vaikiną (tas, žinoma, tai drąsos klausimas), nueina į darbo biurą ir pasiduoda, kaipo — vyras ir pati. Na, ir važiuoja pas farmerį, dirba ten ligi tol, kol yra darbo, gyvena „paprastą šeimwninį" gyvenimą, o kai darbas pasibaigia, tai vėl grįžta atgal į miestą ir eina kiekvienas sau. Pasitaikius kitai tokiai progai išvažiuoti prie ukės darbo, tas pats vaikinas susitaria su kita mergina, o ta pati mergina, kuri jau kartą buvo „žmona", su kitu vaikinu ir vėl važiuoja pas kokį farmerį ir veda „paprastą šeimyninį" gyvenimą.

Politikos savaite

BALKANŲ KARAS.

Bulgarija, norėdama įgyti Balkanuose vyriausią valdžią, padėjo visas savo jiegas, atidavė tai kovai visa, ką turėjo. Mažas prospektas tėra, kad Serbija bei Graikija galėtų atgriebti tai, ką Bulgarija pražudė. Visos trįs tautos yra baisiai nuvargusios ir kuone be kvapo. Jos neteko daugelio jaunų vyrų; jos ištuštino savo iždus ir užtraukė ant savo pečių sunkią skolų naštą; jų industrijos yra beveik suparalizuotos ir jos pačios yra bespėkės, žiurint militariniu žvilgsniu, kad įstengtų padaryti ar gero ar blogo. Jos turi ilgam laikui likti, kaip sako vienas Londono laikraštis, paskolų maldautojams, o ne savo reikalų diktatoriais prieš didžiąsias galybes. Pereitą rudenį iš visų apraiškų buvo sprendžiama, kad Balkanų Sąjunga, įgydama vieną po kitos didžias pergalės, sustiprės ir taps galinga. Bet ta šviesi bei aiški ateities, puikios ateities viltis išsidraikė ir užu tamsaus regračio pasislėpė. Nudien Europai prisieina turėti reikąlą su nualsintomis, nuvargusiomis ir jiegų netekusiomis tautomis, kurioms likimas nulėmė liudną, vargingą bei skurdžią ateitį. Jų pergalė, jų pergalės viltis kilo, kai jos buvo susiartinusios, kai jos buvo vienutėn suglaudusios savo spėkas, bet išsiskyrus ta pergalė staiga nukrito ir nuskendo gilian nesutarties okeanan. Toks jau balkaniečių historinis epizodas, kuris ateityje bylos kitoms tautoms aiškia pamoka.

Balkaniečių karo lauko žinios skelbia apie napaprastą bulgarų kariuomenės žiaurumą ir žvėriškumą. Įpykę bei įsiutę bulgarai savo nepasisekimais virto tikrais barbarais. Liepos 16 dieną iš Saionikų praneša, kad Doirano miestę bulgarai išskerdę 30,000 (trisdešimts tukstančių) musulmanų, kurie iš apielinkių į Doiraną buvo atvykę prieglaudos jieškodami.

Austro-Vengrijos generalis konsulis August Kral praneša savo valdžiai, kad bulgarai visiškai sudeginę Macedonijos miestą Seres, kuriame gyveno 30,000 gyventojų. Iš to miesto likę tik vieni griuvėsiai. Konsulis Kral buvo ten pasiųstas ištirti to miesto padėjimo. Bėganti bulgarų kariuomenės pulkai užpuolė ant to miesto, apiplėšė vice-konsulį Zlatko ir nusivedę jį su savim. Seres miesto gyventojus skerdę, kryžiavę bei metę į ugnį. Iš kitų vietų praneša apie bulgarų kariuomenės skerdynes. Rodos, kad pastaruoju laiku bulgarų kariuomenė sumanė nors skerdynėmis atsižymėti.

Tą pačią dieną iš Bucharesto praneša, jog bulgarai, nenorėdami kad patektų į rumunų rankas, ant Dunojaus paskandinę 3 savo garlaivius ir du torpėdiniu laivu.

Iš Atėnų atėjusios žinios skelbia, jog Graikijos kariuomenė po mušio, kuris tęsėsi ištisą dieną, atėmė nuo bulgarų Nevrokopą.

Iš Sofijos, Bulgarijos sostinės, liepos 17 dieną praneša, kad Bulgarijos karalius nusiuntęs Rumunijos karaliui asmeninę telegramą, kurioje pažymėta, kad jis nori įkurti su Rumunija taiką.—Liepos 18 dieną pranešama, kad Rumunijos kariuomenė, einanti trijomis kolumnomis, pasiekusi Plevną ir Mesedrą, apie trisdešimts mylių nuo Sofijos. Didžiosios galybės stengiasi sulaikyti, kad ji nepaimtų Bulgarijos sostapilės. bet ar Rumunija jų paklausys, ar neklausys, apie tai parodys trumpa ateitis.

TURKIJA.

Kad Turkijos iždas buvo ištuštėjęs, apie tai negali buti dviejų nuomonių, betgi pastarasis jos karo žygis aiškiai byloja, kad ji ir vėl gavo pinigų. Iškur ji jų gavo, nėra žinių, tečiau ji jų turi.

Liepos 14 d. „The Daily Mail" korespondentas iš Konstantinopolio praneša, jog liepos 13 d. išleistas įsakymas, paliepiantis sultano kariuomenei užimti tas teritorijas, kurios buvo likusios Turkijai, kurių tečiau ji nebuvo pačmusi. Kareiviai ir ofocierai, kurie buvo tulam laikui paleisti, tapo pašaukti atgal į savo pulkus. Viskas aiškiai parodo, kad Turkija nori aktiviai dalyvauti šitan balkaniečių karan prieš Bulgariją. Diplomatiniuose rateliuose net kalbama, jog tarp Turkijos ir Rumunijos padaryta tam tikra sutartis. Ilgas pasikalbėjimas buvęs tarp Rumunijos ministerio ir Turkijos didžiojo veziro. Rumunija norinti passkolinti nuo Turkijos penkis torpėdinius laivus, kuriuos pastaroji sutinkanti paskolinti, jeigu tik Rumunija sutiks ją paremti.

Turkijos kariuomenė traukia pilnais žingsniais iš Čatalžos bei Bulairo ir mano, su Serbijos ir Graikijos pritarimu, atsiimti Adrianopolį ir Tracija. Rumunija pasiryžusi užimti didesnes Bulgarijos teritorijas, negu ji pirmiau rekalavusi. Nėra abejonės, kad Turkija, iškilus muštynėms tarp pačių balkaniečių, stengsis iš tos progos pasinaudoti ir atsiimti tiek, kiek tik ji stengs atsiimti. Niekas nebesitikėjo, kad Turkija kuomet nors galės atgauti pražudytus žemės plotus, čielas teritorijas, kurias balkaniečiai buvo užkariavę, tečiau Turkijai pasidarė proga, kurios gal nė nelaukė.

NAMINIS KARAS CHINIJOJ.

Pietinėj Chinijoj, provincijoje Kiangsi ir Hupeh, šiose dienose apsireiškė smarkus sukilimas. Sulig pranešimo iš Chinijos sostinės Pekino nuo liepos 14 d. maištu apimti 69 miestai. Maištininkų vadu yra pprašalintasis nuo vietos gubernatorius Li-Lich Chun. Atsibuvo jau keletas smarkių mušių tarp sukilėlių ir reguliariškų valdžios kareivių be aiškių pergalės pasekmių.

Valdžios kareiviai keliose vietose prisijungė prie maištininkų.

Paskesnios žinios pranėša, kad sumišimas ne tik kad nesimažina, bet vis eina didyn — Yang-tse Kiang'o upės provincijos apimtos tikra revoliucija; eina mušiai palei Tien-Tsin-Pu-Kow gelž kelio linijos.

Revoliucijonierių atsišaukikimuose aiškinama, kad šitas sumišimas suruoštas su tikslu nubausti prez. Yuan-Ši-Kai'jų už nužudymą buvusio apšvietos ministerio gen. Sung Čiao-Jen'o ir už sulaužymą respublikos konstitucijos. Pranešama, kad prezidentas pasiuntė nuraminimui revoliucijonierių didžią kariuomenę.

Provincijos: Kiang-Si, Kiang-Su, Kvang-Si, Fo-Kien, Še-Čuen, Hu-Nan, Ngan-Hwei ir Kwang-Tung susitarė apskelbti jų nepriklausomybę ir sudaryti Pietinės Chinijos Konfederaciją. Ypač smarki kova eina Kiang-Si provincijoje.

Reikia dar pažymėti tą, kad japonai pilnai prijaučia revoliucijonieriams ir net aktyviškai jiems padeda — kalbama, kad labai daug Japonijos oficierių mušasi revoliucijonierių pusėje ir kad iš Japonijos dastatomi ginklai. Keliose vietose stačiai liko pagarsinta, kad japonai pasižadėjo suteikti revoliucijonieriams pagalbą.

Žinios iš Nanking nuo liepos 16 d. tvirtina, kad insurgentai buvo apsupę Vokietijos konsulatą. Vokietija yra pasiryžusi savarankiškai apginti savo pavaldinius bei jų tiesas Chinijoj.

MEKSIKA IR SUVIENYTOS VALSTIJOS.

Sumišimai Meksikoje ne tik kad nesimažina, bet kasdien eina didyn, priimdami vis aštresnes formas. Paskutiniose dienose liko atidengtas zapatistų suokalbis, sulig kurio turėjo likti užmuštais liglaikinis prezidentas Huerta, gen. Fel. Diaz ir gen. Blanquet, dabartinis karo ministeris. Vienok tas suokalbis liko suardytas iš priežasties suareštavimo vieno iš augštų valdininkų ir dešimties šiaip žmonių. Kaip išsiaiškino, suokalbininkai but metę bombą į važiuojančius gatve prez. Huertą ir gen. Blanquet'ą. Pas suareštuotuosius surasti suokalbio dokumentai, parodanti jų planus ir pasistengimus remti Zapatą; nekurie iš apkaltintųjų tame suokalbyje pilnai visame kame prisipažino.

Daugelyje vietų eina karšti mušiai federalistų su konstucijonalistais — aiškios pergalės vienos ar kitos pusės, galima sakyti, nėra. Tai paprastos skerdynės ir keršijimai. Žinoma, miestuose bei miesteliuose, kur atsibuna smarkus mušiai, gyvena nemažai svetimtaučių, kurie taipgi didžiai kenčia, o tankiai net ir gyvastį praranda. Bet negana tc. Paskutiniose dienose tai vienoj, tai kitoj vietoj galima buvo pastebėti priešingas amerikonams demonstracijas; ypač tas aiškiai apsireiškė krašto sostinėje, kur panašiose demonstracijose dalyvavo studentai ir šiaip prakilnesnieji žmonės. Vienoje demonstracijoje buvo išreikšta karštas užjautimas japonams ir pasiryžimas veikti su jais vienybėje. Tiesa tuose susirinkimuose, tose demonstracijose nedalyvauja daug žmonių, bet visgi tas parodo, kad Meksikoje pradeda plėtoties neapykantos jausmai prieš amerikonus. Galop, nesenai ambasadoriui Wilson'ui buvo pasiųstas pranešimas apie suokalbį išdinamituoti Amerikos ambasadą.

Taip dalykams stovint, labai užsirupino Suv. Valst. valdžia su prez. Wilsonu priešakyje. Čia reik pridurti, kad Europos valstijos, o ypač Vokietija, išreiškė pageidavimą, idant Suv. Valst. padarytų galą toms baisioms, taip ilgą laiką besitęsiančioms, skerdynėms, kur daug nukenčia visų tautų žmonės. Pačios Europos valstijos, sulig taip vadinamos „Monroe doktrinos", nustatytos prez. Monroe 1823 m. (Amerika amerikonams — jie ir privalo rupintis savaisiais interesais) negali, duokim, pasiųsti kariuomenę bei kariškus laivus įvedimui tvarkos Meksikoje bei apsaugojimui savųjų.

Taigi šitame karte Suv. Valst. delei grynai savųjų interesų ir apsaugojimo Europos valstijų pavaldinių yra priverstos pradėti veikti aktyviškiau Meksikos klausimo išrišime, nesustojant net prieš apšaukimą Meksikai karo.

Prez. Wilsonas su visais ministeriais, o ypač su karo ministeriu, nuolat tariasi apie Meksikos klausimą. Delei to prez. Wilsonas liepos 16 d. iššaukė iš Meksikos ambasadorių Wilsoną, idant tas asmeniškai pilnai ir aiškiai nupieštų visą dalykų stovį Meksikoje. Tuom pačiu laiku smarkiai pradėta ruošti Suv. Valstijų kariuomenė. Ant Meksikos rubežiaus Texas'o, New Mexiko's ir Arizonos valstijose stovi galutinai priruoštų apie 30,000 kareivių, kurie kiekviename momente gali peržengti Meksikos rubežius. Apart to, Meksikos portuose ant Atlanto vandenyno stovi keletas kariškų laivų, trisketuri kariški laivai stovi taipgi Meksikos prieplaukose ant Pacific'o.

Labai galimas daiktas, kad trumpame laike gali iškilti karas tarp Meksikos ir Suvienytų Valstijų. Tuli Meksikos žinovai kalba, kad pilnam Meksikos nuraminimui bei jos pergalėjimui Suv. Valst. turėtų pastatyti apie 200,000 kareivių.

Iš Visur.

Per Alpus. Milanas, Italijoj. Liepos 13 dienos rytą aviatorius Bider perlėkė per Alpų kalnus — iš Berno į Milaną, 115 mylių tolumo. Lėkdamas per Jungfrau buvo pasikėlęs oran 12,267 pėdas.

Iš Paryžiaus į Berliną. Berlinas, Vokietijoje. Francuzų aviatorius, Leon Retort, liepos 13 d. be jokio sustojimo nulėkė iš Paryžiaus į Berliną.

Maištas tarp popiežiaus gvardijos. Iš Romos į Londoną „The Daily News" korespondentas pranešęs, kad tarp Vatikano šveicariškos gvardijos iškilęs maištas. Vienas tos gvardijos sąnarių, kuris atsisakęs pildyti patrolės užduotį, tapo areštuotas. Šitas atsitikimas padaręs į popiežių nesmagų įspudį. Pirmasai maištininkas nuteistas dviem mėnesiam kalėjimo.

Naujuoju poetu laureatu. Londonas. Liepos 16 dieną Anglijos ministerių pirmininkas Asquith paskyrė poetu laureatu, mirusiojo Alfredo Austino vieton, d-rą Robert Bridges. D-ras Bridges, kaipo poetas, žinomas labai mažam žmonių bureliui. Tai jau ne jaunas žmogus — įžengęs į 69-tus metus. Kaip ten nebutų, jisai skaitomas „vienu Anglijos klasiškųjų poetų". Nors jo eilės kartais esančios šaltos ir rašytos formaliniu stiliu, tečiau jos žymios savo tyrumu, precizija bei švelnumu ir išsireiškimo spėka. Jisai sako, kad anglų prozodija remiasi ant esančių eilutėje akcentuotų siliabų skaitliaus, o ne ant lygaus siliabų skaitliaus, ir jog poezija turi sekti naturalės kalbos teises. Nesenai išleistame savo veikale jisai skelbia teisingą žodžių ištarimą ir naują modifikuotą siliabizavimą. Jisai ne tik kitus mokina, bet ir patsai gražiai rašo. Kiekvienas jo darbelis esąs atidžiai apdirbtas ir nušlifuotas.

Francijos militarinė tarnystė. Paryžius, liepos 16 d. Sulig naujausio sumanymo, kurį priėmė Francijos atstovų rumas 379 prieš 199 bal., kiekvienas francuzas, su laukęs 20 metų amžiaus turės eiti kareivijon. Šitas klausimas neapsiėjo be karštų diskusijų. Kariuomenės komitetas atstovų rume, pasipriešino prieš amžiaus permainymą, — mat, ligi šiol kariuomenėn imdavo nuo 21 metų, — bet ministerijos kabinetas pasakė, kad „šalis to reikalauja" ir parlamentas turi tai priimti.

Kova už gyvastį. — Dauguma lietuvių, kurie pirmutiniai atkeliavo į šį kraštą, buvo tarp dvidešimties ir trisdešimties metų amžiaus, pačiame savo gyvenimo žydėjime, pačiame pavasaryje. Daugelis pabėgo nuo Rusijos ir Vokietijos karuiomenės tarnystės, iš tos įstaigos, kurios jie labai nekentė, kaip jos nekenčia nuskaustos tautos, nesa tie patįs kareiviai, į kurių eiles jie turėjo stoti, buvo kvateruojami į jų namus, ir tie kareiviai pavogė nuo jų žemės jų duoną ir vaisius, nuskaudė jų žmonas ir dukteris bei atnešė į jų pasaulį skurdą ir vargą.

Atvykę į Ameriką širtie jauni lietuviai pateko industrialin kovos sukurin. Išpradžių jie buvo mėtomi ir blaškomi, kai rąstai, patekę audrotan okeanan, bet galop, keletui metų praėjus, jie įsikurė čia sau namus, parsitraukė iš anapus vandenyno savo šeimynas ir įsteigė Amerikoje savo kolonijas, o svarbiausia — pradėjo asimiliuoties su savo kaimynais.

Ne ekonominis padėjimas atvedė pirmuosius lietuvius į Ameriką, nes jų dirvos yra vaisingos ir našios, ir lietuvių tauta gyveno gerai ant savo žemės ligi Rusija suardė Lenkijos ir Lietuvos vienybę ir pradėjo ją smaugti. Ji jau nebebuvo galinga ir nebestengė prieš tai pasipriešinti. Rusijos biurokratija, kuri charakterizuojama, kaipo „absoliutizmas, užgrudintas nužudymais'', išplėšė nuo lietuvių viską, nepalikdama vilties, kad ateityje galėtų kąnors nuveikti. Amerikoje visos jų viltis atgijo.

Lietuvių pionierių pasisekimas paakino tuos, kurie liko namie, tad jie greitu laiku tukstančiais pradėjo keliauti į Suvienytas Valstijas. Ir kadangi Rusijos žvėrškumas tebesitęsia, tai neužilgo visa tauta persikels į Ameriką, į svetingesnį kraštą. (Su pastaruoju ponų redaktorių išvedimu niekuo budu negalima sutikti. Čia jau pasakyta aiškiausias absurdas ir perdaug jau perdėta. Nors Lietuvos jaunuomenė ir serga „išeivystės į Ameriką'' liga, tečiau tas apsireiškimas dar neparodo, kad visa Lietuva bus Amerikon perkelta. Lietuvos į Ameriką perkelti jokiuo budu negalima; galima čia įkurti tik lietuvių kolonijas, bet tai nebus tuo, kuo dabar yra lietuviams Lietuva. — Vert.)

Pražuvus historija. — Lietuvos historija yra pilna nuostabių nuotikių. Iš jos galima sužinoti apie jos žmonių budą. Jie visuomet buvo karžygiais, ir visuomet mylėjo laisvę ir nepriklausomybę, vienu laiku jie sumušė rusus ir atėmė nuo jų dideles provincijas. Laike, kuomet atsiskyrė Lenkijos monarchija (? — Vert.) apie pabaigą aštuoniolliktojo šimtmečio, Lietuva, kuri per amžius turėjo įvairias sienas, tęsėsi nuo Kuršo ligi Livonijos į šiaurę, ligi Volynijos ir Ukrainos į pietus bei nuo Lenkijos ir Rytinės Rusijos vakaruose ligi už Dniepro į rytus. Šitas plotas apima 100,000 keturkampių mylių, kurin įėjo Kauno, Vilniaus, Grodno, Vitebsko Minsko, Mohilevo ir Suvalkų (pastaroji Lenkijoje) gubernijos. Tas kraštas susidėjo iš: Samogetijos (Kauno gub.) šiaurvakaruose, tikrosios Lietuvos (Vilniaus ir Trakų vaivadijų) vakaruose, Baltgudijos rytuose, dalies Didžiosios Rusijos pietrytuose ir Poliesijos pietuose.

Ankstyboji Lietuvos historija dingo neaiškiuose padavimuose. Bet žinome, kad ten visuomet buvo vedami karai. Neturėdama gamtos sutvertų sienų, aptvertų murais miestų, ji buvo atvira užpuldinėjimams. Tiktai jos raistai buvo nepereinami, ir su ta atspirčia ta šalis neprigulmingai gyveno bei laikėsi. Apie pabaigą vidurinių amžių pasirodė jau ir centralizuota valdžia.

Daugelis didžių pergalių. — Krikščionybė Lietuvoje įsikurė pradžioje penkioliktojo šimtmečio, kuomet lietuviai priėmė Rymo-katalikų tikėjimą. Prieš tai lietuviai buvo pagonįs, ir ligi šiol užsiliko daugelis mythų ir legendų apie tų laikų herojus-karžygius, kurie vaikščiojo tarp žmonių. Vienas tų vadų, vardu Ringaudas, yra reprezentuojamas, kaipo įkurusis stiprią bei pastovią valdžią, o jo sunus, Mindaugis, valdęs Lietuvą ligi apie 1263 m. — tai pirmutinis aiškus historinis charakteris. Tuo tarpu kryžeiviai (Teutonic Knights) Baltiko krašte įkurė savo galybę, skleisdami su pagalba ugnies ir kardo krikščionybę. Tarp lietuvių ir kryžeivių tęsėsi kruvinos kovos, kas aiškiais bruožais pažymi ankstybą Lietuvos historiją.

Žymiausią pergalę lietuviai įgijo apie 1315—40 metus, kuomet po smarkių karų su rusais, Gedeminas įgijo didelius žemės plotus, priskaitant Volyniją ir Kijevą. Tuo metu Lietuva įgijo didžią spėką ir plačią teritoriją. 1368 metu Jagaila, Didis Lietuvos Kunigaikštis, apsivedė su Jadvyga, dukra Liudviko Didžiojo, ir apsikrikštinęs užėmė Lenkijos sostą. Yra pasakojama, jog Jadvyga nemylėjusi Jagailos bei buvus susižiedavus su vyru tos pačios klasės, kaip ir jinai pati. Jinai nebubus ištikima savo vyrui ir Jagaila užtai viešai ją apskundęs.

Per šimtą metų po Jagailos Lietuva ir Lenkija turėjo savo atskirus valdonus, tiedvi valstiji jungė liuosa politikinė vienybė. 1501 m. jiedvi susijungė po vienu valdonu, o 1569 po Liublino Unijos įsikurimo Lenkija ir Lietuva tapo viena viešpatija, kurią valdė rinktinis karalius.

Praėjo. — Taip praėjo Lietuvos gyvenimas, ji neteko savo vardo. Ji dalyvavo Lenkijos laimėje ir drąsiai pagelbėjo jai, kai ant jos užpuolė nelaimė, dalinosi jos priepuoliais. Lietuvos žmonės suteikė Lenkijai didžiausią pagalbą karuose su Rusija. Kuomet Rusija laimėjo, tai Lietuva kentė lygiai su Lenkija arba ir labiau, negu ji.

Ankstybesnioji lietuvių literaturos historija talpina savyje daugelį garsių vardų tarp slavų. Pirmuoju didžiųjų poetų buvo Kristijonas Donelaitis, kurio pastoralė epika, „Keturi metų laikai'', hexametru rašyti, parodo nepaprastą observacijos galę ir lengvą stilių. Vėlesniųjų laikų poetu yra Adomas Mickevičius, žmonių poetas, kuris rašė lenkų kalboje, išreiškė savo poezijoje lietuvių paslėptą emociją, jų troškimus ir idealus, kuris visuomet svajojo apie to krašto neprigulmybę ir apie sugrąžinimą lietuviams jų pirmykščių teisių.

Tokia tai yra Amerikos lietuvių papėdė. Karštas laisvės troškimas visuomet žymus jų historijoje; lietuviai visuomet turėjo kovoti už buvį. Tauta, kuri gyvena tokiuo gyvenimu, dar pačiame jaunystės entuziazme, sulig visų historinių tradicijų turi butinai pasiekti puikiausios ateities. Ir Amerika suteikia šitą progą. Tai čionai ta vieta, kur lietuviai taps taip didžiais, kokiais jie dar niekuomet nebuvo, arba visi dabartiės ženklai yra klaidingi.

Amerikos lietuviai gali išnaujo sutverti savo literaturą, arba prisidėti prie priimtosios šalies literaturos. Per šimtmečius pas juos matėsi genijaus kibirkštis, kuri visuomet žerėjo bei liepsnojo, kai kietas brangakmenis. Jie nuolatos, be pertrukio siekia prie gerų gyvenimo dalykų, kurie atvaizdinti to krašto literaturoje ir dailėje. Pati prigimtis indiegus į tos tautos žmones norą jieškot sau vietą tose dirvose, o kadangi dabar jiems suteikiama naši proga, tai neužilgo tos rasės vyrai ir moterįs užims naujojo pasaulio dailėje ir literaturoje žymiausias vietas.

J. B—lis.

Kova už politiškas tiesas.

Bėgyje XIX šimt. tai šen tai ten apsireiškia judėjimas tarpe moterų — tankiai jos primena apie politiškas tiesas, daugelį kartų stačiai pareikalauja, idant joms but daleista dalyvauti politiškame krašto gyvenime. Bet visur ir visad susidurdavo tokios moters su vyrų pasipriešinimu, kurie stačiai su panieka žiurėjo ant tų „tuščių'', anot jų terminologijos, reikalavimų. Vyrai sėdėjo teismuose, vyrai įstatimdavystės įstaigose, vyrai valdininkai — moterų reikalavimai visad likdavo atmestais, nes vyreliai manė, kad moterįs imasi už joms netikusio darbo, kad jos išgavimu sau lygių su vyrais tiesų gali dikčiai pabloginti vyrų padėjimą... Moteris prašė, moteris reikalavo, bet vyrų širdis liko kietos, kaip akmuo. Tiktai keliose nesvarbiose Amerikos valstijose ir Australijoj pasisekė moterims iškovoti pilnas pilietiškas tiesas ir susilyginti su vyrais. Senojoj musų Europoj moterų reikalavimai neatnešė pageidaujamų vaisių, ir tik vienintėlį, išėmimą sudaro mažutė sala Mann ir Finlandija (nuo 1907 m.). Valsčių savyvaldoj keliuose kraštuose moterims suteiktos rinkimo tiesos, kaip tai: Anglijoj ir jos kolonijose, Švecijoj, Norvegijoj, Islandijoj, Rusijoj, penkiose šiaurinės Amerikos valstijose ir nekuriose Vokietijos provincijose.

Tos tiesos Rusijoj ir Prusijoj atliekamos per įgaliotinius, kituose gi kraštuose asmeniškai. — Europoj nėkur moteris, kaipo žmogiška esybė, kaipo visuomenės sąnarys, kaipo valstijos pilietė neliko prileista prie pasinaudojimo pilietiškomis tiesomis ir prie pildymo jų.

Iki šiam laikui įstatų tvėrėjai, lyg ir užmiršo apie egzistavimą ne mažiau ne daugiau kaip žmonijos pusės, visai neatkreipė ant moterų savo domos, visai nepriskaitė prie tų, kurie gali naudoties lygiomis su jais tiesomis — nedavė moterims jokių tiesų arba aprubežiavo jas iki minimumo.

Daug kartų buvo atmesta moterų peticijos, vienok reikėjo tą viską pamatuoti, ir štai mes matome visą eilę argumentų, kuriais norima priparodyti, kad jų reikalavimai yra neapmąstyti, juokingi, niekuom nepamatuoti, kad jie gręsia visuomeninei tvarkai, kad jų išpildymas bei realizavimas pri sidėtų prie ardymo valstijos bei civilizacijos. Iš savo pusės moteris surado daug žymių ir tvirtų šalininkų, kurie karštai stovėjo už moterų tiesas. Ką tolyn, tai moterų balsas, moterų reikalavimai eina platyn ir aiškyn. Prasideda smarkios ir rimtos diskusijos, kurios jei ir neišriša to klausimo moterų naudai, vienok pastumia jį pirmyn, visapusiškai jį nušviečiai ir užinteresuoja juom platesnę žmonių minią.

Argumentus prieš suteikimą moterims politiškų tiesų galima trumpai šiaip išreikšti:

1. Francijos teismai paaiškino, kad tam priešingos to krašto tradicijos ir papročiai.

2. Anglijos teismai XIX šimtmetyje — kad moterims nepakanka proto ir politiško išsilavinimo.

3. Anglijos teismai XVIII šimtmetyje — kad prie to neprileidžia vieša visuomenės nuomonė iš padorumo ir pritikimo atžvilgių.

4. Massachusetts'o konstitucijos autoriai 1730 metuose pripažino, kad moterįs neturi reikalingo gabumo bei sumanumo, idant tinkamai alikti politiškas pareigas, ne delei stokos protiškų jiegų, bet del įgimto joms švelnumo, minkštumo ir jautrumo jų sielos, aprubežiuoto jų gyvenimo ir naminių pareigų.

5. Montesquieu ir Rousseau darė išvedimus, kad moteris yra vien tik tam, idant patikti vyrams.

6. Mirabeau tvirtino, kad pati gamta dviem lytim paskyrė visai atskirą padėjimą, visai atskiras pakraipas, kad moterįs privalo vienintėliai viešpatauti namuose.

Prieš visus augščiau paduotus privedimus bei išvedžiojimus galima visad surasti tvirtą atsparti, jei tik ant to klausimo pažvelgt be vienpusiškų persitikrinimų, bešališkai ir teisingai.

Ant pirmo argumento galima atsakyti, kad nuomonės laike amžiaus dikčiai persimaino, prasiplečia, geriau prisitaikina prie aplnkybių, kad pažiuros turi vien laikinę svarbą. Laukiniai žmonės skaitė savo pareiga užmušti savo senus gimdytojus, kurie jau yra netikę dirbti; Spartoj galėjo likti gyvais tik sveiki, tvirti vaikai, o visi kiti buvo nužudomi. Žymiausias ir visapusiškiausias seno vės laikų gudragalvis Arystoteles visai negalėjo sau persistatyti, kaip galėtų gyvuoti visuomenė be vergų. Viduramžiuose tvirtai tikėjo, kad butinai reikia prievarta bei spėka įkunyti kitų sielose persitikrinimus, pažvalgas, nuomones; delei to degino ant laužų heretikus, darydami tą iš meilės, idant tik užtikrinti jiems amžiną išganimą.

Tos nuomonės, ties upratimai, laikui bėgant, persimainė, taip sakant, išsivystė ir priėmė kitas, tinkamesnes formas, arba visai iš nyko ir užleido savo vietą kitiems persitikrinimams, geriau atsakantiems naujų amžių reikalams. Žinant nors kiek historiją, negalima atimti nuo moterų politiškas tiesas vardan senovės papročių bei tradicijų, nes tie papročiai mainosi tradicijos, praėjus nekuriam laikui, nustoja savo tvirtumo bei galingumo — pasaulyje niekas neužsilieka amžinai, nepermainomai, vienodai. Kaskart naujasnios spalvos apsireiškia gyvenime, kaip protiškame, taip ir politiškame, stengiasi prisitaikinti prie laiko reikalavimų, stengiasi likti tokiomis, kokios tinkamesnės yra visuomenei — anksčiau ar vėliau viskas turi prisitaikinti prie laiko reikalavimų. Praeitis užleidžia vietą ateičiai: visai negalima ankščiau išrokuoti, ar bus ta ateitis geresnė, ar blogesnė, bet ji bus kitoniška, nes persimainymo bei krutėjimo tiesos veikia ne tik gamtoje, bet ir visuomenės tarpe.

Anglijos teismai XVIII šimtmetyje, atmesdami moterų reikalavimus, rėmė savo pasielgimą ant to, kad, girdi, moterims truksta proto ir politiško išsilavinimo. Valdyti valsiją ir tvarkyti joje visus dalykus yra labai sunkiu ir svarbiu darbu, reikalaujančiu ne tiktai pasišventimo, bet ir mokėjimo, sumanymo, gero proto ir išsilavinimo. Jei yra reikalinga rinkikams kokis-nors cenzas, tai gali buti tik protiškas cenzas, tam tikras išsilavinimo minimum'as, bet dabar naujųjų laikų konstitucijoje daugiausiai susiduriame su turto cenzu. Yra tikra tiesa, kad moterįs iki šiol turėjo menką išsilavinimą, mažai žinių, jų pasaulėžvalga buvo visai siaurutėlė, bet tas viskas musų laikuose greit mainosi, ir galima pilnai pasitikėti, kad trumpu laiku ateis valanda, kada jų išsilavinimas, jų pasaulėžvalga aiškiai susilygįs su vyrų pasauležvalga bei išsilavinimu.

Massachusetts'o valstijos autoriai nesuteikė moterims politiškų tiesų iš priežasies įgimtų joms švelnumo, minkštumo, jautrumo ir aprubežiavimo jų gyvenimo. Siauras ir visai netikęs tikro dalykų stovio perstatymas. Iš patyrimų žinome, kad yra nepaprastas energijos moterįs, moterįs, atsižymėjusios budo tvirtumu, pastovumu; iš kitos pusės — yra vyrų, kuriems nestokuoja švelnučių jausmų ir nepastovumo. Bet jei tik Amerikos įstatų gamintojai butų giliau pažvelgę į dalykų stovį, tai ar jų argumentai nebut stovėję už suteikimą moterims politiškų tiesų, už pripažinimą moterų įtekmės ir moterų veikimo pilnai naudingu visuomenei daiktu? Visi vyrų darytieji įstatai tankiai esti visai menkos vertės, neužveria jokio gilesnio turinio, aštrųs, žiaurųs del visų silpnųjų ir neturtingųjų, o galop ir neteisingi— gal pridavimas jiems švelnumo bei jausmingumo yra visai reikalingas dalykas, gal tokiu budu susimažintų visuomeniniai vargai ir žiaurumai? Gal ne taip tankiai ir lengvai but sukeliami karai, jeigu turėtų galę balsas motinos, išleidžiančios ant mirties savo sunų?

Mirabeau argumentas taipgi kabo ant oro ir neturi savyje jokio tvirtumo. Nejaugi moteris negali atlikti ką-nors prakilnesnį, augšesnį, nejaugi ji visad ir visur turi likti tik namų paukščiu? Kiek moterįs atlieka darbų, kiek sunkenybių guli ant jų pečių, kiek pareigų uždeda joms šeimyna ir visuomenė?

Delei ko gi, vardan kokių išrokavimų atstumia jas nuo pasinaudojimo pilietiškomis tiesomis? Tos reformos, kurios šiandien išsirodo pavojingomis visuomenės gerovei bei valstijinei tvarkai, anksčiau-vėliau tur įsikunyti žmonijos gyvenime.

Vienok, idant moterims liktų pripažintos tiesos, kurios joms po teisybės ir priguli, turi jos pačios apie tai pasistengti, tur veikti solidariškai, susiorganizuoti ir susijungti vienon armijon, idant greičiau ir lengviau pasiekti galutiną savo tikslą. Historija ir prityrimai mokina, kad tiesos pačios nesusitveria ir nepribuna visuomenės tarpan, bet jas reikia iškovoti, jų reikia reikalanti, apie jas reikia tankiau užsiminti, aiškiai ir tinkamoj spalvoj perstatyti jas visuomenei. Tiktai susipratusios, susiorganizavusios grupės apturės tiesas, kurios joms ir priguli.

Iš lenkiškos kalbos vertė

Geidutiškis.

PRAŽUVĘS IŠRADIMAS.

Tarpe Peterburgo literatų 15—20 metų atgal buvo labai pragarsėjęs M. M. Filippov, kuris įvairiuose leidiniuose talpino savo aprašymus, straipsnius bei tyrinėjimus, gvildenančius moksliškus, filosofiškus ir visuomeniškus klausimus. Budamas plačiai išsilavinęs, specialistas historijos ir augštosios matematikos, Filippov patsai leido žurnalą „Moksliška Apžvalga'', kuris turėjo labai platų skaitytojų rinkį.

Dešimtį metų atgal, butent — birželio 11 d 1903 m., tuluose Peterburgo laikraščiuose tilpo Filippovo laiškas, kuriame jis pranešė, kad jam pasisekė padaryt išradimą, praktiškas apdirbimas kurio faktiškai prašalįs karą''. Išradimas užsivėrė ypatiškame perdavime su elektrikos pagalba sprogimo bangos į didžią tolumą. Padarius, pavyzdin, sprogimą Peterburge, su pagalba Filippovo išrastojo budo galima but perduoti jo veikmę, duokim, Konstantinopolin. Be abejo, esant tokioms sąlygoms, vesti karą visai but negalima — jis pranyktų pats per save. „Smulkmenos, — baigė Filippov savo laišką, — aš pagarsįsiu ateiananti rudenį Mokslo Akademijos memuaruose. Bandymai užsitraukia delei didelio pavojingumo sunaudojamų daiktų — išdalies labai sprogstančių išdalies — labai nuodingų''.

Galima sau persistatyti, kokį įspudį padarė šitas laiškas. Vardas Filippovo, žmogaus, kuris plačiai buvo žinomas mokslo dirvoje ir kuris buvo jau pragarsėjęs, kaipo didis chemikas, buvo paliudijimu, kad ji išradimas — ne fantazija, ne apsivylimas, bet kastai, paremtas ant tvirtų pamatų. Mes žinome kad perdavimas elektrikinių bangų į tolumą be jokių sujungimų, pravestų tarp atstu viens nuo kito stovinčių punktų, paskutiniuose metuose jau buvo plačiai praktikuojamas ir sunaudojamas įvairiuose atsitikimuose. Pavyzdin, stovėdami ant laivo valdo išleistą miną; ant Konstanco ežero nuo kranto valdė laivuką, paleistą vieną vandenin, o juk bevielis telegrafas dabar skaitosi paprasčiausiu dalyku. Tokiuo budu aišku, kad pačioje Filippovo idėjoje nebuvo nieko negalimo. Pilnai daleistina, kad jam ištiesų buvo pasisekę atidengti tą paslaptį, kurios negalėjo surasti kiti pasaulio mokslo vyrai ir kuri galėjo privesti visas tautas prie sutartiės bei ramybės — nesinaudoti sprogstančiomis medžiagomis, o tuom pačiu but pranykę karai.

Bet, matomai, bloga pradžia, išsiplėtojusi gamtoje, dar nepanorėjo idant žmonijai ateitų tas šviesus momentas. Antrą dieną po pagarsinimo Filippovo laiško — jį atrado negyvu savo kabinete, sėdynėje, prie jo darbo stalo. Perskrodus jo kuną, pasirodė, kad priežastis jo mirties buvo širdies trukimas; galimas daiktas, kad jo širdis truko nuo nuodingų medžiagų veikimo, kuriomis jis naudojosi darydamas įvairios rūšies bandymus, arba nuo didžio jausmų sukilimo, kad jam pasisekė išrišti didžiausią pasaulio problemą.

Filippovo paslaptis pranyko iš šio pasaulio kartu su juom — ir iki šiam laikui niekas jos neatidengė. Visi jo užrašai buvo paimti į policijos apsaugos skyrių — jų likimas žinomas. Galimas daiktas, kad juose ir dabar galima but surasti išėjimą į tą kelią, kuris atliuosuos žmoniją nuo sunkiausio jos jungo — karo ir ginklavimosi.

Pagal rusiškų piešinių parašė

Šačių Žemaitis.

NEPASTOVUMAS.

Aš atsimenu, kad kur tai skaičiau (rodos, kad tai Bernardo Shaw'o veikale — „Žmogus ir Viršžmogis''), jog gražus paveikslas ligi tol tik bus ypatingai gražus, kol mes jo neturėsime; tasai pats paveikslas, pastovėjęs tris dienas musų kambaryje, nebetrauks prie savęs musų žvilgių taip, kaip prieš tai. Nepastovumas — tai viena musų ypatybių. Ir mes mylime dieną todel, kad po jos seka naktis. Mes mylime sauletekį todel tiktai, kad tai yra iškilni nakties symfonijos preliudija. Mes mylime daiktus todel, kad jie greitai pradingsta, kad jie pralekia pro mus: čia buvo ir — jau nėra. Mes apčienijame spalvos grožį, nesa yra daugel kitokių spalvų. Mes mylime pačią gamtą todel, kad ji labai skirtinga, labai įvairi. Kaip tik mes įgysime kokį daiktą ilgesniam laikui, tai mes paliaujame jį mylėti.

Bet ar tai kas blogo? Ar gali mus kas peikti už musų nepastovumą, musų troškimą — kad amžinai keistųsi, kad vis butų nauja? Richardas Wagner'is klausia, kas pasidarytų su rožių šviežumu, jeigu rožės butų stiprios, kai plienas, arba — kas pasidarytų su sauleleidžiu, jeigu saulė netekėtų, bet visuomet nusileistų? „Ar daiktas turi visada gyventi bei buti, kad savo buvimu suteiktų mums džiaugsmą?'' — klausia kompozitorius. „Ar geistumei, idant žiogai ir žiemos metu šokinėtų, o drugeliai šimtą metų gyventų? Argi ne jų silpnumas, argi ne jų trumpadienis gyvenimas yra to grožio paslapčia?''

Taip, įvairumas yra daugiau kuo, negut tiktai paprasta gyvybės ryšimi — tai pati gyvybė. Kaip tik paliautų judėjimas krutėti, kaip tik evoliucija sustotų, kaip tik daiktai pasidarytų statiškais, tad ir žmogaus mintis nebematytų gyvenime poezijos, nes tuomet nebutų ir paties gyvenimo, nebebutų gyvybės; įkvėpimas butų užsmaugtas, didis akstinas nuramintas ir visas visumos grožis pasidarytų, pavirstų į balos dumblą. Tiktai gyvenimas yra gražus, nesa jisai gyvena permainoje, amžiname besikeitime. Visa gyvija trokšta pakilti, viskas siekia linkon tobulumo, kuris neturi griežtai nustatytų ribų. Ne tukstantmetis yra gražus — graži tik permaina, amžina kelionė. Ne rojaus materializacija gena mus priekin, tatai yra iliuzija, kuri nuneša musų žvilgius ligi žvaigždžių. Mes einame priekin tik todel, kad esame nepastovųs; tik todel, kad vienas kuris daiktas, viena kuri vieta mums greitai nubosta, kad nepasitenkiname tuo, kas buvo. Mes lipame į kalnus, kabinamės ant smailių uolų, ant skardžių tik todel, kad mus veda ten musų iliuzija. Bet kai tik pasiekiame kalno skardžių, mes patiriame, kad tenai gludantin tolin yra augštesnis, prakilnesnis, indievesnis, stebuklingesnis ir gražesnis vaizdas; tad ir einame į tą tolį ir tiesiame rankas jin. Taip ir lipame laiptais, kuriems nėra galo, kurie amžini — kaipir patsai laikas.

Vertė **B—s.**

Andrejs Upits.

Nedėldienis.

— Na, vyruti, mes jau einame, — tarė Brėmienė, pataisydama Klarutei skrybėlę.

Brėmas tiktai suniurnėjo, išsitiesė lovoje, nepravėręs akių pasijuokė, patraukė trupučiuką augščiau užklodalą ir palei apatinę lupą pustelėjo į viršų: ant usų, mat, buvo užtupusi musė.

— Pyragaičiai yra ant staluko, o kava krosnelėje — — kai atsikelsi... — Brėmienė pažvelgė ant savo vyro ir nusišypsojo. — Kaip saldžiai miega! Tegu pamiega. Tur anksčiau keleties darbo rytais...— Staiga pertraukė minčių giją ir stiprėai sudavė Fridai per nuogąją, pakeltąją ranką. — Paliauk nors kartą! Ar aš tau nešakiau, kad neleistumei! Tai gal tu ir vėl nori naująją skrybėlę po smiltis išvalkioti! Tokia snarglė! — Jinai užkišo smilių už didesnės mergaitės skrybelės guminio raikštuko ir patraukė jį po smakro. Uždėjusi savo sunkiąją ranką Fridai ant peties, jinai apsuko ją ir pamažėliu stumė abi mergaiti per didžiąsias duris.

Kai Brėmas truputį pravėrė akis ir pažvelgė mieguistu žvilgiu jų jau nebebuvo virtuvėje. Žmona buvo užsivilkusi juodą šlebę sujuostą juodu blizgančiu diržu, ant galvos užsidėjusi šiaudinę skrybėlę, aguonomis papuoštą, kurių koteliai nusileido žemyn skrybėlės kraštais, rankoje laikė parasolių ir maldakningę. Vienoje ir kitoj pusėj buvo matomos nuogos mergaičių alkunės ir šiaudinės skrybėlės, aprištos rožiniais raikščiais.

Kai Brėmas antrą kartą praplėtė akis ir tuč tuojaus vėl jas užmerkė, tai jų jau nebematė. Lauko duris buvo uždarytos. Per pravirųjų durų plyšį pamatė virtuvėje stovinčio staluko kampą, o po juomi aprudijusi pamazgų viedrą. Atsiminė jis pyragaičius — bet daugiau nieko. Brėmas išsitiesė, kiek dar galėjo. Be jokio reikalo, tiktai todel, kad justi minkštąjį, šiltąjį pogalvį, pakraipė galvą. Patenkintas prasijuokė. Gulėjo ir mėgino save įtikinti, kad jis miega.

Ištikrųjų gi, jis nubudo, kai pusė šešių — tuo pačiu laiku, kai ir darbo dienomis. Jisai žinojo, jog gali gulėti, tečiau gi norėjo pabusti ir mintyti apie tai, kad šiandien nedėldienis, kad nereikia kelties ir nereikia fabrikan eiti, kad gali vartyties po lovą, kiek tik nori. Betgi tasai vartymasis šiandien ne kaž-kaip patiko, bent ne taip, kaip darbo dienos rytais, kuomet reikėjo kelties. Todel Brėmas dažnai stengėsi sučiupti visą gulėjimo smagumą, ir jį net padidinti.

Mėgino įsivaizdinti sau savo antrojo meisterio vietą guminėje fabrikoje — bet mintis ton pusėn nenorėjo krypti. Tai pasiklausė — gričioje buvo tylu ir jam tai patiko, kad tuo tarpu po gričią ne bėgioja mergiščios ir nekelia trukšmo... Sumirgėjo nuogos alkunės, skrybėlės su rožiniais raikščiais, žmonos blizgančioji juosta, staluko kampas... Atsiminė pyragaičius... Bet daugiau nieko.

Apačioje kalbėdami ėjo gatve žmonės. Kur tai tolyje gaudė katedros varpai. Arteliau, už namų, kart kartėmis praužė tramvajus. Liepa po langu sušlamėdavo, lyg kas per jos plačius lapus su plačiu delnu perbrauktų, lyg jos vainiką sujudintų. Per langą vis plačiau tvino į vidų saulės šviesa ir slinko linkon virtuvės. Štai jau buvo pas duris ir prastumė vieną spindulį pro staktą ir apšvietė atvertąjį, pamirštąjį Karnobino karaboną, kuris žerėte žerėjo...

Brėmas gulėjo išsitiesęs, ligi kaklo apsiklojęs. Per miegus tiktai pakraipė galvą, arba palei apatinę lupą paputė į viršų, kai ant usų nutupė musė...

Kai virtuvėje pradėjo mušti laikrodis, Brėmas pabudo ir iššoko iš lovos. Jam rodėsi, kad jau vienuolikta valanda ir kad neužilgo sugrįš iš bažnyčios žmona su mergaitėmis. Bet pažiurėjus į laikrodį pamatė, kad tik dešimta. Na, gultų jau nebeguls. Apsiavė kamašus, kuriuos žmona buvo gražiai nuvaliusi. Susišukavo plaukus, susuko usus — pirmiau rupestingai ištepęs. Užsidėjo beveik baltutėlį kalnierių su nulenktais kampais, užsirišo žalią-pukuotą kaklaraištį. Apsivilko gelsvą su mėlynais taškučiais šalbierką ir prisikabino savo antrąjį, naujojo aukso retežėlį, prie kurio buvo prikabintas kažkoks geltonas skritulis, tokio didžio, kai pusė rublio, kurį Brėmas rado du metu atgal, per velosipedistų šventę. Apsirengęs dar kartą priėjo prie virtuvėje kabančio veidrodėlio, pasilenkęs pažvelgė jin ir pasuko usus. Matai, — kai jis pasipuošia, tai dar išrodo gana jaunas. Tiktai ant pakaušio plikumėlio reikia rupestingai sušukuoti plaukus... Taip. Na, jau gerai.

Brėmas sukosėjo, perėjo per virtuvę iš vieno galo kitan. Eidamas sudavė ranka per kelnių kišenių: jame buvo pinigų krepšiukas su keturiasdešimts šešiais rubliais. Įėjo į kambarį ir atidarė langą — čia buvo justina kojų prakaito kvaptis bei dusinantis oras. Pasiėmė nuo komodės gilzių dėžutę ir tabaką bet popieroso daryti nenorėjo. Susirado vieną gatavą, užsirukė ir iškišo galvą per langą. Alkunes pasidėjo ant sijos, viena ranka parėmė galvą ir žiurėjo į lauką.

Bet lauke nieko įdomaus nesimatė. Gatvė buvo visai tuščia. Tikai kitan jos galan, pa aptieką ant kampo snaudė vežėjas. Dešinioje pusėje, klonyje, visi alinės langai buvo uždaryti. Kairėje pusėje apie vartus bėigojo ir šėlo keturi vaikiščiai. Antroje pusėje, priešais, už tvoros, pro liepos apuolų vainiką galima buvo matyti vėjo banguojamą lauką. Toliau, už sekančios namų kruvos, dažnai bėgo tramvajai. Vienas automobilius prabėgo. Visai nieko nebuvo matyti.

Brėmas sugrįžo į virtuvę. Pastovėjo valandėlę. Sužiovavo. Paskiau, pamažėliu išėjo į priemenę, užrakino duris, o raktą įsikišo kišenėn. Nesiskubindamas lipo laipstais žemyn. Ant laiptų susidurė su bjauria kepamų cibulių kvaptim.

Ir Brėmas sustojo prie atvirų lauko durų. Paskiau — be jokio noro, tiktai todel, kad nebuvo kur eiti, kur pasidėti, sugrįžo atgal ir per dugnines duris išėjo ant kiemo. Ir čia jis neturėjo ką veikti, tad ir tuč tuojau butų sugrįžęs. Bet ten pat užu neaugštos tvoros, po savo kiemą, nuobodžiaudamas vaikščiojo alinės savininkas— taip tik ant basų kojų pantaplius užsimovęs, taip tik švarką ant baltų marškinių užsimetęs. Plikas galvoviršis spindėjo saulutėje, lyg nulakiruotas.

Pamatęs Brėmą alinės savininkas tinkamai, net pasilenkdamas, pasveikino:

— Labą rytą, ponas Brėmai!— Ir artinosi prie tvoros. — Gražus rytas šiandien.

— T—taip... — Brėmas pakėlė į viršų akis. — Bus karšta šiandien. — Jis nenorėjo, visai nenorėjo, bet taip juk nebuvo galima atsišalinti. Nulipo nuo tiltelio ir ėjo arčiau prie kaimyno.

— Sveikas, ponas Kivuli!

Alinės savininkas taip širdingai pakratė Brėmo ranką, kad net marškinius truputį perplėšė ant vinies. Kadir Brėmo rankos buvo kietos, šiurkščios bei apdegintos, bet jis juto Kivulio rankos šiltumą ir minkštumą. Todel jis savo rankas, sustyrusias, sudėjo už nugaros.

— Na — alinės savininkas ironiškai primerkė akis. — Ar vakar vakarą tuojaus nuėjote gultų?

— Taip — — ne. Bet mes ten pat pas fabriką užėjome...pas Leimaną — tamsta žinai... — Ir kažką pastebėjęs ant Kivulio veido, pasiskubino pridėti. — Šitie prisižadėjo ateiti — Bertulis ir kiti...

Alinės savininkas, užgautas, žiurėjo kaž-kur į šoną ir tiktai patraukė pečius.

— Nė vieno jų nemačiau... Tokios dienos mano gyvenime dar nebuvo buvę. Ar tikėsi tamsta ar ne — keturesdešimts butelių per visą dieną!

Brėmas nusistebėjo ir išdalies prijausdamas pakraipė galvą.

— Tai labai mažai. Tai kaipir nieko. Ar atsimenate, kaip mes tuokart... Kiek ten buvo: apie šešesdešimts butelių aštuoniems vyrams? — o kur gi dar baltoji ir užkandžiai!—Bet matydamas, jog alinės savininkas žiuri į šoną bei žemę, intimiškiau pridurė: — Tasai Vagneris tenai ant antro kampo yra didelis šelmis. Aš manau, tamsta turėtum pamėginti ant jo užsiųsti policijantus, ar ką. Dabar tik ir girdi: eisime pas Vagnerį, eisime pas Vagnerį... — Betgi Kivulis vis tik žiurėjo į šoną bei į žemę. Brėmas sukosėjo. — Taip nelemtai išėjo vakar. Bet sakykite, kasgi daryti. Ten pat pas fabriką reikia — vieną kitą kartą užeiti. Taip jau ir tenai pažįstami.

— Taip, taip. Kaipgi, kaipgi! — Kivulis greitai pritarė, bet akių nepakėlė į viršų.

Brėmas dar sukosėjo. Ir staiga nutvėrė alinės savininko minkštąją, plaukuotąją ranką.

— Klausyk tamsta, ar negalima butų gauti. Burna tokia sausa.

Alinės savininkas tuojau truputį atsigavo.

— Kodel ne. Galima. Bet turite ateiti į kiemą.

Brėmas išėjo į gatvę ir per kitus vartus į kaimyno kiemą. Už pašiurės kampo buvo sumestos po pierosų ir degtukų dėžės. Brėmas ant vienos prisėdo ir mėgino susilabizuoti išrašytus ant dėžės žodžius. Vul-kan... Maika — — Bet tuo tarpu pašiurės duryse pasirodė alinės savininkas.

— Gal norite geriau baltosios, ponas Brėmai?

— Ne, ne, geriau kokį gurkšnį alaus. Kas taip anksti pradės su baltąja.

— Aš turiu užkandžiui geros paršienos kepsnies. Nuo laukų.

— Ne, ne! — Spyrėsi Brėmas. Jis ištikrųjų bijojo pradėti su baltaja. — Paršienos kepsnis, taip... — Brėmas nurijo seiles. — Bet nežinia, kiek tu už kepsnį imi...

Jis sėdėjo ant vienos, alinės savininkas ant antros dėžės. Vienas butelis buvo pastatytas ant žemės smiltyse, o antrą Brėmas rankoje laikė. Stiklas buvo tik vienas, kurį jie vienas kitam paduodavo. Jiedu gėrė ir draugiškai kalbėjosi.

Pirmasai butelis jau baigėsi, kai netol Brėmo, ten pat pašonėje kaž-kas suskambėjo. Jisai pakreipė galvą. Aą! Kivulio naujoji tarnaitė stovėdama prie praviro lango šluostė indus. Tuojau Brėmo veidas trupučiuką paraudo ir akįs linksmai sumirgėjo. Patraukianti mergaitė! Storoka, rusvais plaukais, pilnais veidais... Brėmas jau kartą ją norėjo... Paslaptomis pakreipė akis alinės savininko pusėn, bet tasai arba nematė, arba nudavė nematąs.

Ir vėl abudu išgėrė. Bet Brėmo akįs taip ir krypsta į vieną pusę. Pripylęs stiklą, jis pradėjo kažko po kišenius ieškoti.

— Velnias — nė vieno popieroso! — Ir ryškiai pažiurėjo į Kivulį.

— Tuojau, ponas meistre! — Alinės savininkas pakilo ir duryse dingo.

Brėmas sukosėjo.

(T. b.)

Vertė **Jul. Baniulis.**

PASIKALBĖJIMAS APIE TAI, KO NĖRA.

Jonas: — Skaitei pereitą numerį „Vienybės Lietuvninkų''?

Andrius: — Kam da klaust — žinai kad žėdną laikraštį pervarau ligi galui, tai yra peržiuriu net ir reklamas, kaip va „klinikų'' šlubius ir monelninkų jiems parašytą hymną: „užšvis saulelė į musų langelį''...

J.: — Šššš! neišvažiuok toliau. Aš tik norėjau klaust: ar skaitei pajieškojimus pabėgusių pačių ir vyrų?

A.: — Ar jie neberanda adresų sugrįžt namo?

J.: — Keistas zekis! Tie, ką pabėga nuo pačių ir nuo vyrų, jie savo adresų bijosi, kaip zuikis vižlo. Tukstančiai adresu jų nesujieško, nors žėdnas adresas butų taip landus, kaip garsiausis šnipų fabrikantas Sherlock Holmes. Supranti, kad jie pabėgo, pabėgo ir da sykį pebėgo!

A.: — Man regis, kad tokių nereikia nei jieškoti.

J.: — Kaip tai?

A.: — Kas man gali uždraust paeit, pasmukt, pasprust, padumt ar pabėgt, kur aš noriu? Čia liuosas kraštas.

J.: — Bet kaip likusiam?

A.: — Likęs vyras tegul uždaro kuparan rendauninką, o pats tegul pasilieka piliečiu.

J.: — Aš velyčiau, kad tu pats trumpam laikui uždarytum kuparan filosofą, o liktum paprastu Andrium, nes visai neaišku, ką tu mudrauji.

A.: — Labai aišku: vyras ar moteris yra valstijos turtas; vyras moterį pasirendavoja nuo valstijos, todel yra rendauninkas. Jei išnuomuotas turtas apleidžia nuomuotoją, tegul valstija jį sujieško. Vyras tegul užsitiki valstijai ir buna jos ištikimu piliečiu.

J.: — O jeigu valstija nesujieškos?

A.: — Tepasitengia jis pats, tai da ir valstijai patarnaus, pildydamas gero pilečio priedermę.

J.: — O jei ir jam nepasiseks pabėgusio pasigaut?

A.: — Aš vėl atkartočiau, ką pirmai sakiau, jei nebutų dar vieno kelio.

J.: — Koks tai kelias?

A.: — Pasilikti ne tik piliečiu, bet augščiausiu, neprigulmingiausiu ir laisviausiu žmogumi...

J.: — Nusižudyti ar... išsivirinti?...

A.: — Nei vienas, nei kitas: pakelt augštyn abi ranki ir prisiekti prieš dangų, žemę ir save, kad daugiau moteries neprisileisi artyn už trijų žingsnių.

J.: — Fe: tai yra viduramžinis asketizmas, ir visai priešingas žmogaus prigimčiai! Žėdnas gyvas daiktas stengiasi dauginti savo padermę...

A.: — Aš žinojau, kad tu taip užriksi. Bet tu užmiršti, kad žmogus yra daugiau, negu daiktas: jis yra gamtos ir pasaulinės išminties žiedas. Pirma pati pabėgo, tai nukrito gamtos žiedas — ar jis paliko ar nepaliko vaisiaus. Pasiliko išminties žiedas, kurį reikia puoselėti, prižiūrėti, sergėti ir brandinti. Štai žmogaus užduotis kaipo žmogaus.

J.: — O aš žinau, delko tu taip kalbi: tu pats mant toj eldijoj važiuoji; jei tavo pati nebutų nuo tavęs pebėgusi šeši metai atgal, tai šiandien kitaip man privedžiotumei!

A.: — Gali buį. Bet mano gamtos žiedas nukrito. Pasiliko išminties žiedas. Aš didžiai ačiuoju mano Uršuliai (tegul Dievas ją laimina už manęs paliuosavimą!), kuri davė man laiką jieškoti mane patį ir atrasti save. Per šituos mano liuosybės metus aš daug mislijau, daug skaičiau ir daug rašiau. Tuomi pakėliau save iš gyvenimo dumblų ir aradau savyje žmogų, kurio ženatvės gyvenime nebuvo laiko pažinti. Už jokius turtus ant svieto, už jokią gražiausią mergelę pradėjus nuo Aigipto syrenos Kleopatros baigiant musų dailiausia raudoskruoste mergaite nuo Padubisės, neatiduočiau tų ramių ir malonių liuosybės vakarų, kada su cigaru dantyse išvažiavęs į priemiesčio sodną vedu su senuku mėnuliu bylą-šneką apie buvusį, esantį ir busiantį svietą; visas pasaulio auksas nebenupirktų nuo manęs tų dvasios turtų, kuriuos savo sielon supyliau per šituos savo liuosybės metus, beskaitydamas neišpasakytos grožybės dailės perlus iš Kudirkos, Tolstojo, Shakespeare'o, Matthew Arnold, Addison'o ir kitų.

J.: — He, he, he! Visai ir nežinojau, kad tu baigi iš šios purvų pakalnės kraustytis, lipdamas musų netikėlių pečiais. Tečiaus, pasakyk, mano nevystantysis dobile, ar tu niekad nevagi nuo Dievo ir valstijos uždraustojo vaisiaus? Supranti, ką aš sakau?

A.: — Suprantu, ir prisipažįstu, kad vagiu. Vagiu, kur tik papuola, tik daboju, kad apvogtai ypatai sunkenybės nepadaryčiau. Vagiu nuo valstijos, nes valstija mane daug daugiau apvogė: atėmė nuo manęs moterį, kurią pagal kontrakto visam gyvenimui pasirendavojęs buvau. Valstija turėjo užtverti aplink tą mano turtą tvorą, kad nepabėgtų. Dievas buvo geresnis rendavotojas už valstiją, nes pavedęs Adomui Jievą užtvėrė juodu abudu rojaus darže. Jei valstija mane prigavo, tai aš turiu lygią tiesą ir ją prigauti. Ir tas lengvai sutilpsta mano doros šventinyčioje. Dora yra vienas dalykas, o kontraktas su valstija — kitas.

J.: — Bet rasi tavo Uršė negalėjo tavęs mylėti? Rasi čia ne valstijos kaltė, kad ji pabėgo, bet tavo paties? Jeigu taip, tai su visa tavo blizgančia dora esi tik paprastas saumylys ir da priedan — paleistuvis!...

A.: — Uršė manęs nemylėjo — tai tiesa. Delto aš jos nei nejieškau. Todel aš jos nevarginu ir nėsu saumylys. Paleistuvis dar labiau ne esmi, nes niekam nedarau prievartos. Atsakiau tau pirmai, kad vagiu, — nes tu šitam dalykui nemokėjai kito žodžio atrasti. Po teisybės, tai nuo nieko nevagiu. Jieškau atsakančios širdies, kurį jieško tokios pat, ir tada, susitarę, vagiame abu nuo valtijos uždraustą žmogaus tiesą. Valstija nori, kad daugiau sau turėtų piliečių, delto sustuma kruvon vyriškį su moteriške ir verčia, kaip kokią mašiną, gaminti valstijai produktą. Tas gerai. Bet kada šita mašina pasirodo ne iš tinkamų dalių sudėta ir išsiskiria — ką daro valstija; ar ji pertaiso tą mašiną iš naujo? Ar ji permaino netinkančius velanus? Kaipgi ne! Butinai varžo ją virvėmis, kad ji branždėtų-klegetuotų, taip kaip valstija iš pradžių sustatė. Ir taip dilina

Pavogē karielius. Paryžius. Nesenai kaž-kas pavogē 625,000 dol. vertēs perlinius karielius, kurie buvo siunčiami Max Meyerui, Londono brangakmenių pirkliui, Pavogti besiunčiant. Tų karielių suradējui siulo 50,000 dol.

Karingųjų bomba laiške. Londonas. Liepos 16 d. laiškų sortuotojui bemušant pečietis ant laiškų Dublino pačte vienas jų eks pliodavo ir apdegino sortuotojui ranką. Tasai laiškas buvo adresuotas Johnui Dillonui, gerai žinomam airių nacionalistų sąnariui parlamente. Policija sako, kad tai karingųjų sufragisčių darbelis.

Karas ir eugenika. Londonas. D-ras David Starr Jordan liepos 14 d. savo kalboje apie „Eugeniką ir karą'' nurodē kokius nuostolius žmonijai duoda karas. Anot jo, karan paima visus geriausius vyrus, o pasilieka namie tik tie, kurie ne visai sveiki. Ir delei to sekančioji gentkartē gema iš tų tēvų, kurie karut netinka; vaikai iš tokių tēvų gimę yra daug žemesni visame kame už tuos, kurie gema iš sveikų, pilnų energijos ir stiprių tēvų.

Nuteisē korejiečius. Tai Ku, Korējoj. Pereitą savaitę apeliacijos teismas nuteisē šešis korējiečius, kurie buvo kaltinami pasikēsinime nužudyti general-gubernatorių Terauchi, šešiems metams kalējimo.

Rumunija pasiryžo užimti Bulgarijos dalį. Bucharest. Rumunijos kareiviai, sulig valdiškų pranešimų parējęs Dunojų, liko padalyti į daugelį skyrių užēmimui Silistrijos, Rusčuko, Turtukajaus, Šumlos ir Varnos.

Potviniai sugriovē 15 kaimų. Londonas, liepos 14 d. Iškilę Maros-Torda Transylvanijos distrikte, Vengrijoje, potviniai sunaikino 15 kaimų; žmonių žuvo apie 80 ypatų. Geležinkeliai ir beveik visi tiltai toje apielinkēje liko suardyti.

Demokratų pergalē Skandinavijoje. Christijanija, Norvegija. Šiuom žygiu demokratija padarē žymų žingsnį pirmyn. Norvegijos parlamentas, įnešus socialistams sumanymą, atēmē nuo karaliaus „veto'' protesto) tiesą tame karte, kada parlamentaas priims projektus bei sumanymus, paliečiančius konstitucijos permainymą. Net karaliaus parašas bus nereikalingas — pakaks parašo Stortingo (parlamento) prezidento.

Ištiesų, socialistų įnešimas siekē dar toliau — jie reikalavo atimti nuo karaliaus „veto'' tiesą visuose dalykuose. Tokiuio budu Norvegijos karalius liko dikčiai „nusilpnintas''.

Tuom pačiu kartu Stortingas pripažino moterims lygias rinkimo tiesas, nes iki šiol rinkimų tiesa buvo aprubežuota mokesnių cenzu. Įnešimas s.-d. kaslink numažinimo rinkikų senumo nuo 25 metų iki 21 m. nupuolē.

Sulaiko Turkiją. Liepos 14 d. Tarpe Europos diplomatų daug kalbų ir gilių svarstymų sukēlē pasiryžimas turkų peržengti Enos-Midijos liniją (nustatyta taikos atstovų Londone) ir pasistengti atsiimti Andrianopolį. Beveik visi yra tos nuomonės, kad turkus reikia sulaikyti nuo tų drąsių žingsnių. Iš Peterburgo rašoma, kad valstijos pranešē Turkijai, jog jos nedaleis kariškų operacijų už Enos-Midijos linijos.

Serbai Bulgarijoje. Viena, liepos 14 d. Vietiniuose laikraščiuose paplito žinia, kad serbai užēmē bulgarų miestą Kustendil, pietvakarinēje Bulgarijos dalyje.

Smarki cenzura Bulgarijoje. Viena, liepos 15 d. Prasidējus naujam Balkanų karui, Bulgarijoj liko įvesta labai smarki cenzura. Ypač aiškiai ji apsireiškē paskutiniose dienose, kada Bulgarija pasijuto didžiausiame pavojuje, kada iš keturių pusių ją surēmē neprieteliai — serbai, graikai, turkai ir rumunai, — o valstijos viduryje apsireiškia suirutē; visos žinios aštriai cenzuruojamos, o dauguma laikraščių liko visai sustabdyta. Ištiesų blogas dabartinis Bulgarijos padējimas —nežinia, kuom tas viskas pasibaigs.

Bulgarija geidžia susitaikinti. Sofija, liepos 16 d. Bulgarijos valdžia kreipēsi su prašymu pas Europos valstijų valdžias, idant jos pasistengtų sutakinti ją su serbais ir graikais.

Graikų žiaurumas. Londonas, liepos 15 d. Bulgarijos valdžia oficiališkai apkaltino graikus delei stebētinai žiauraus jų pasielgimo su bulgarais ir turkais užimtuose miestuose; graikai ne tik kad juos kankina, bet buriais išžudo. Tas ypač aiškiai apsireiškē užēmus miestą Seres ir Pravištą; paskutinioj vietoj, sulig Bulgarijos valdžios pranešimų, graikai išžudē visus bulgarus ir turkus.

Turkija susijungia su Rumunija. Londonas, liepos 14 d. Neoficiališkos žinios praneša, kad turkai susijungia su rumunais ir sutaria kartu eiti prieš bulgarus.

Naujosios koalicijos kareiviai artinasi prie Bulgarijos. Londonas, liepos 17 d. Graikijos, Serbijos ir Rumunijos kareiviai greitu maršu eina Bulgarijos rubežių link. Iš Bielgrado oficiališkai pranešama, kad liepos 16 d. serbai bombardavo Julikamik, arti Kustendil (piet-vakarinēj Bulgarijoj). Nuostoliai iš abiejų pusių labai dideli, bet serbai privertē rešiniįjį priešų sparną atsitraukti. Serbų kariuomenēs padējimas pilnai geras. Serbijos, Graikijos ir Rumunijos delegatai Solonikuose laikytoj konferencijoj išdirbo planą, kad tų trijų valstijų armijos tur patraukti ant Bulgarijos sostinēs Sofijos ir tik ją pasiekus pradēti tikras tarybas apie sątaiką.

Naujas ministerių kabinetas Bulgarijoj. Sofija, liepos 17 d. Umai persimainius dalykų stoviui, padēkavojant įsiveržimui rumunų Bulgarijon ir delei jų išstatytų reikalavimų, premjeras dr. Danev rezignavo; jo vietą užēmē liberalų vadas M. Radoslavov, kuris ir sudarē naują kabinetą.

Iš Amerikos.

Užmušē šešis žmones. Los Angeles, Cal., liepos 11 d. Ties sena San Gabriel Misija lokmotivas užbēgo ant automobilio ir užmušē Carl Huffmaną, jo žmoną, tris jų kudikius ir Huffmano tetą, p-lę Missouri Huffman. Ketvirtas Huffmanų kudikis, maža mergaitē, prieš patį automobilio susidurimą su lokmotivu, iššoko iš jo ir išliko gyva.

Bryano paskaitos. Asheville, N. C. Liepos 13 d., p. William J. Bryan kalbēdamas Hendersonvilleje išsireiškęs, kad jis priverstas važinēti po Amerikos miestus ir kalbēti, nes tos algos, kurią jis gauna, kaipo Suv. Valstijų sekretorius, toli gražu pragyvenimui neužtenka. P-as Bryanas, kaipo S. Valst. sekertorius, gauna 12,000 dol. metams o pragyvenimui kas metas reikią 20,000 dol. Už šešių savaičių prakalbas, kuriosna jis dabar pasirengē, Chautauqua Biuro mokēs jam 12,000 dol. — Nesenai laikraščiuose su pasigērējimu buvo rašoma apie labai, labai „paprastą'' p. Bryano gyvenimą. Tad jeigu paprastojo gyvenimo skelbējai ir rēmējai ligi šiol neturējo progos susipažinti su p. Bryano gyvenimo „parastumu'', tai dabar ta proga atvira ir todel galēs gyvais faktais žmonēms parodyti, kokia suma reikalinga, idant taip „paprastai'', kaip Bryanas, gyventi.

Jieško Patersono namų savininkų. Paterson, N. J. Liepos 13 dieną praneša, jog sveikatos viršininkas, J. Alexander Brown, paskelbęs, kad labai sunku surast tų namų savinikus, kurių namuose vandens kompanijos sustabdē vandenį. Vanduo sustabdytas todel, kad už tai neužmokēta. P-as Brown sako, kad daugelis tų namų savininkų gyvena New Yorko mieste ir delei to sunku juos surasti. Tų namų savininkams, kurių namuose sustabdytas vanduo, duota 48 val. ir į tą laiką vanduo turi buti paleistas. Jeigu įsakymo neišpildys, tai, sulig įstatymų, bus užvesta kriminalinē byla.

Deugelį tų namų, kaip žinoma, nuomuoja streikieriai, kurie neturi pinigų. Ir namų savininkams nemokēta už penkius mēnesius. Tečiau nežiurint to, ar jiems moka ar nemoka, visviena, jeigu jų namuose žmonēs gyvena, tai ir vanduo turi buti.

Nori perkelti savo dirbtuvę. Pereitą savaitę iš Bostono praneša, jog Massachusetts gubernatorius E. N. Foss, delei muito legislaturos, ateityje mano perkelti savo mašinų manufakturą į Kanadą.

Vagis uždegē miestelį. Catskill, N. Y. Liepos 13 d., apie 2 val. ryto, čia iškilo antras iš eilēs gaisras ir pridarē apie 75,000 dol. nuostolio. Gaisras prasidējo Bostono krautuvēje, ant Main gatvēs, kurion buvo įsikraustę vagis ir sušproginę bankinį spintą. Spinte rado tik 40 dol.

Keturiolika šeimynų be pastogēs. Ipswich, Mass. Liepos 14 d. praneša, kad Ipswicho Hosiery Mills kompanija išginusi iš savo namų darbininkus streikierius, keturiolika šeimynų. Tos išgintosios šeimynos naktį gulējusios ant gatvēs ir saugošusios savo turtą, kokis namuose liko. Kiti gi, kurių ir daiktai išmesti, susitaisē lauke šiokias-tokias lovas, arba visai ant plikos žemēs gulējo.

Prez. Wilsonas, kaipo tarpininkas. Washington, D. C. Liepos 16 dieną geležinkelio darbininkai ir Eastern geležinkelio kompanijos užveizdos nutarē laikytoje konferencijoje pasiųsti prez. Wilsonui telegramą ir prašyti jo, kad jisai paragintų tarpininkavimo tarybą, idant perleistų Newlando priedą bei pataisą prie Erdmano įstato. Kaip darbininkai taip ir geležinkelio kompanijos paduos savo reikalavimus bei skundus arbitracijai išrišti. Jeigu nepasisektų arbitracijai sutaikinti darbininkų su geležinkelio kompanijomis, ta sustreikuotų 100,000 žmonių.

Pradavē savo dukterį už 30 dol. Milwaukee, Wis. Liepos 16 dieną praneša apie sekantį atsitikimą. Tula Anna Gorzo, našlē, pardavusi vergijon savo 16 metų dukterį Margaretą. Mergaitę išsiuntę pirkējai, Paul Boy ir Henry Herzceg, užpereito nedēldienio naktį ir mena, kad ji dabar yra Philipsburge, New Jersey valstijoje. Abudu mergaitēs „savininkai'' patraukti tieson ir liepos 23 d. bus teisiami.

Penkios savaitēs atgal pasimiręs ponios Gorzo vyras. Augščiau minētieji vyrukai gyvenę, kaipo įnamiai jų namuose. Kaip policija pasakoja, tuodu vyruku slaptai susitarę paimti Margaretą, vienintēlį ponios Gorzo kudikį, kuri esanti graži, į savo globą. Pradēję motinai pasakoti įvairias sugalvotas pasakas apie jos dukterį su tuo tikslu, kad sugriauti motinos įsitikējimą. Už kiek laiko jiems pasisekē motiną įtikinti, kad jos duktē nebepataisytina, tad jinai pavedē ją jų globai — pardavē vergijon už 30 dolerių.

Angliakasių streikas tebesitęsia. Charleston, W. Va. Suv. Angliakasių unijos vadovai Cabin Creek ir Coal River apielinkēse pereitą savaitę paragino kasyklų savininkus priimti tokias pat išlygas, ant kokių pasibaigē Paint Creek streikas. Paint Creek kompanija pripažino uniją ir priēmē 2,000 svarų toną. Svarbiausia — tai pripažinimas unijos. Cabin Creek ir Coal River kompanijos prieš tai labiausia priešinasi. Darbininkai tečiau yra pasryžę streikuoti ligi tol, kol kompanijos sutiks pripažint uniją.

Nelamingi atsitikimai. Liepos 13 d., kaip pranešama iš Los Angeles, Cal., už miesto sienų, ant linijų Santa Monica ir Venice, atsitiko baisi tramvajų katastrofa, kurioje liko 12 žmonių užmušta ir 50 sunkiai sužeista. Mat, į vieną vietą iš trijų pusių gan smarkiai važiavo elektrikiniai traukiniai, pripildyti žmonių, grįžusių miestan iš nedēldienių išvažiavimų; toje tai centralinēje stotyje ir ištiko katastrofa. Katastrofos vieta perstato baisų reginį: keletas visai sunaikintų vagonų, apšlakstytų užmuštųjų ir sužeistųjų kraujais, patsai kelias išardytas.

Tą pačią dieną Cambridge, O. atsitiko taipgi katastrofa — Baltimore and Ohio geležink. traukinys susidaužē su tramvaju „Cambridge and Blisville'' linijos; liko 4 užmušti ir keliolika sužeista.

Arti Detroit'o, Mich. irgi liepos 13 d. tramvajus nupupolē nuo rēlių — žuvo du žmogu, o trįs liko sužeisti.

Ant linijos „Michigan Central Railroad', kaip pranešama iš Jackson, Mich., atsitiko dvi katastrofos — pirmoje lokomotivas nušoko nuo rēlių, ir liko užmuštas mašinistas; antroje susidaužē du traukiniai — du keleiviai liko užmušti ir 12 sužeistų. Neteisingi signalai buvo priežastimi tos katastrofos.

Taigi viena diena tiek nelaimingų atsitikimų ant gelžinkelų; o gal dar buvo r daugiau?...

Norējo atkeršyti. Atlantic City. Nigeris E. Randall, kada jam buvo perskaityta teisējo nusprendimas, pasmerkiantis jį metui kalējiman, metēsi jis su uždarytu revolveriu ant teisējo, bet sargyba momentališkai nigerį nuginklavo.

Savo rušies fanatizmas. Villington, Del. J. M. Brayton, valstijos sekretorius, priklausantis prie socialistų partijos, pasikorē delei to, kad jo žmona atsisakē priimti socialistų mokslą ir tikēti į jo teisingumą. Jis turējo 35 m. amž.

Apdrausti siuntiniai. Washington, D. C. Pagarsinta krasos valdybos nusprendimas kaslink priēmimo apdraustų siuntinių.

Brangių akmenų apievarta. Washington, D. C. Laike birželio m. į Suv. Valstijas įvežta brangių akmenų bei briliantų už $5,102,-917 dol.

Medikų žiaurumas. Chicago, Ill. Tarp medicinos kolegijos ir arti jos gyvenančių žmonių padaryta sutartis, sulig kurios kolegija pasižada nebedaryti šunims vivisekcijų. Tankiai atstikdavo, kad po operacijos tarnai išmesdavo ant gatvēs pusgyvius šunis, kurie savo čypimu bei kaukimu neduodavo kaimynams ramumo.

Didelis karštis. Kansas City, Mo., liepos 15 d. Pranešama, kad šitame mieste dabar viešpatauja baisus karščiai; augščiau paminētą dieną temperatura siekē 112 laipsnių pagal Far. (apie 44 l. Cels.).

Sulig pranešimų iš Silver City, New Mexico, Santa Rita kalnų srityse liepos 15 d. puolē sniegas, o kiek tolesniai smarkiai lijo.

Šilko dirbtuvių streikai. Paterson, liepos 14 d. Nekurie laikraščiai paseklbē, kad žymi dalis streikierių, dirbančių didžiosiose šilko dirbtuvēse, grįžta darban. Daug darbininkų stojo prie darbo Frank and Dugan Co. ant Marke gt., Miesch dirbtuvēje So. Patersone, Pelgram and Meyer ir Phoenix dirbtuvēse ir kitur.

Išstreikavę apie 21 savaitę, pernešę tiek vargo ir visokių kankynių, nebteko darbininkams kantrybēs ir jie pasiryžo stoti prie darbo; bet kiti laikraščiai apie tai nieko nepraneša — gal tai neteisybē.

Iš Lietuvos.

Smilgiai. (Panev. pav.). Čia manoma yra įsteigti savytarpinio kredito draugija, tik jau eina antras mēnuo, kaip rupinamasi, vienok, ligšiol nieko nepadaryta. Mat, žmonēs nelabai dar tesupranta tokios draugijos reikalą. Už tat musų žmonēs gerai pažįsta aludes ir monopolį ir leidžia klebonui laikyti alaus sandēlį net parapijos namuose.

Kantrus Jonelis.

Bileišiai, Ežer. pav. Pirm kelerių metų šis sodžius buvo nutaręs skirstyties į viensēdžius. Buvo atvykęs ir matininkas ir pradējęs matuoti, bet keliems vyrams pasipriešinus, tas dalykas suiro. Bet netrukus vēl atsirado didesnē pusē norinčių skirstyties, ir pagalios vēl susilaukta matininko. Pradējus matuoti, kurie—ne — kurie ukininkai pakēlē triukšmą delei kapčių, kam jie pertoli statomi nuo upēs ir ežero kranto. Pradēta bijoti, kad dv. Veisengofas neužgrobtų sau prieinančių prie upēs ir ežero žemēs plotų. Matininkas sutiko nugriauti tuos kapčius ir dabar veda ribą per upēs vidurį ir ežero pakraščius. Šį sykį tur-but jau išsiskirstys, nes dabar didžiuma pasirašē po nutarimu skirstyties.

Bileišių sodžius didelis ir gražus, turi apie 50 gyventojų. Iš šiaurēs bei vakarų pusēs apsuptas Rašų ežeru ir Šventosios upe o iš rytų prieina Žiogelių ežeras. Tikrai graži vieta. **Svečias.**

Svedasai, Ukm. pav. **Klebonas atsisako duoti šliubą ir vaiką krikštyti.** Buvo čia toks atsitikimas: Svedasų klebonas atsisakē duoti šliubą vienai mergaitei, nes jos motina buk pasakiusi vietos mokytojui, kad ant jo, klebonui prisakant, paduotas esąs gubenatoriui skundas. Baugindamas, klebonas pareikalavo iš motinos raštelį, jog mokytojas privertęs ją taip pasakyti, priegtam ištarēs: „jeigu tai nepadarysi, tai neduosiu šliubo tavo dukteriai, arba kad ir duosiu tai tik už 50 kap. be jokios iškilmēs''. Motina kad ir nenoromis, bet raštelį iš davusi. Kitą sykį tas pats klebonas atsisakē kudikį pakrikštyti, nes jo tēvas ir krikštatēviai esą „bedieviai''. Tas kudikis ir ligšiol tebēra nekrikštytas, nes klebonas pasakē: „nebandykit ir vežti kitur, vistiek nekrikštys''. Matyt, klebonas pranešē ir apiinkiniams klebonams, kad „bedievių'' kudikio nekrikštytų. Keistas dalykas! Kitą sykį stengdavosi krikštyti kaip tik netikēlius, pagonis, o dabar ir katalikų kudikio nebekrikštija.

Bileišiai, Ežer. pav. Birželio 5 d. buvo čionai Bileišių, Berniunų, Kalbutiškēs ir Antaziegēs gyventojų sueiga. Mat, vietos mokykla ligšiol samdo sau butą, o tai yra didelis nepatogumas. Šioje gi sueigoje, vietiniam mokytojui pasiulius nutarta: prašyti iš valdžios naujos mokyklos butui pastatyti 1.500 r. pašalpos ir iš „ziemskų zborų'' — 600 rub.: ukininkai gi iš savo pusēs apsiēmē pristatyti medžius, kiek prireiks — šį darbą jie paskaitē 600 rub. — ir pristatyti visą kitą medžiagą (smēlį, akmenis) — 100 r. Beto ukininkai apsiēmē naujaji mokyklos butą apdrausti nuo gaisro ir reikalui esant taisyti jį. Bileišių sodžius nuo savęs prisižada skirstydamasis į vienasēdžius pridēti prie esančios prie mokyklos dešimtinēs žemēs dar 2 deš. Nutarta pagalios prašyti valdžios pavaisti dabartinę mokyklą į dvikomplektinę ir jeigu prašymas butų išklausytas, tada prašyti daugiau pašalpos, butent 3.500 rub. Tikimasi, kad prašymas bus išklausytas, nes jis remiasi birželio 21 d. 1909 m. įstatymų apie atidengimą naujų mokyklų. **Mokytojas.**

(Liet. Uk.)

Pasitarimui dēlei išvežamųjų į užsienius prekių. Vasario 15 d. Vilniaus šlēktų klube įvyko pasitarimas įvairių ingaliotinių nuo visuomenēs, pramonēs ir mokslo įstaigų apie tai, kaip sušaukus 1914 metais tam tikras suvažiavimas, kad pasitarus delei sutarties su Vokietija apie gabenamas į užsienį prekes. Dalykas tat didžiai svarbus. Nuo L. Mokslo Djos buvo paskirti dar pirmiaus trįs ingaliotiniai: Andrius Bulota, Jonas Smilgevičius, „Vilijos'' direktorius ir Ant. Smetona. Susirinkime dalyvavo A. Bulota, kursai tarp kitko yra pakēlęs klausimą, kad prie šių pasitarimų butų pakviečiami ir ingalio-

tiniai nuo įvairių pramonės ir visuomenės įstaigų ir iš Suvalkų gubernijos, kurie nebuvo sumanytojų prie šių pasitarimų kviečiami. Kai-kurie iš ingaliotinių nurodinėjo, kad Suvalkų reikalai daugiausia tur sąrišį su Varšuva, tečiaus toksai Suvalkiečių pasielgimas vis-gi buvo pripažintas pageidaujamu. Reikėtų, idant lietuviai ingaliotiniai apie tai pasirupintų. Iš lietuvių organizacijos biuran liko išrinktas d-ras Andrius Domaševičius, prie kurio ir galima kreiptis. **X. X.**

Apsilankymas. Paskutiniu laku Vilniun buvo atvažiavęs iš Muencheno musų dailininkas Jonas Šileika. Kaip žinome, jis ir šiais metais dalyvavo Liet. Dailės Draugijos parodoj. Birželio 16 dieną J. Šileika išvažiavo atgal į Muencheną.

Mokslo Akademija siunčia į Kauno guberniją Maskvos universiteto privat-docentą N. N. Sokolovą, kurisai užsiims tyrinėjimu lietuvių kalbos tarmių. N. Sokolovas neužilgo atvyks į Kauno miestą.

Baptai, Kauno pav. Birž. 10 d. du broliu Jonaičiu ir P. Povilaitis iš Graužų sodžiaus apturėję po 150 rub. už suvežimą miško, atėjo Baptų miestelin išgerti. Gerokai išmaukę baltosios ir alučio, pradėjo tarp savęs bartis, peštis ir P. Povilaitis, ilgai nelaukus, pastvėręs pagalį taip smagiai drožė galvon Jonaičiui, kad jo smagenys iškrito ir Jonaitis griuvo ant vietos užmuštas. Žvėris užmušėjas P. Povilaitis tuo pačiu pagaliu sutrupinęs galvą ir kojas, norėjo išsprukti, bet kaimynai vyrai pagavo jį ir atvedė vietiniui uredninkui. Tai dar girtuoklybės auka, nes jie blaivųs budami gyvendavo gražiausiai ir budavo visuomet pirmais draugais. Užmušėjas ir užmuštasis dar jauni vyrai. Girtuoklybė šioje apielinkėje labai prasiplatinus ir peštynės, muštynės — tai kasdieninis atsitikimas. **A. Gerd...**

Puriškevičiaus sebra. Vilniaus gub. išsiuntinėjęs sprauninkams ir žemiečių viršininkams cirkularus, kviesdamas platinti Puriškevičiaus „Mokyklos rengia antrąją revoliuciją''.

Uždengta 3 draugijos. Smulkaus kredito gubernijos komitetas paskelbia, kad uždarė šias skolinamai taupomasias gminos kasas: Kražiuose ir Kaltinėnuose, Reseinių pav., ir Tryškiuose, Šiaulių pav.

Panevėžys. Spaustuvės savininkas Freigenzon nori gaut leidimą spauzdinti ir leisti Panevėžyje naują laikraštį rusų kalba vardu „Poneviežskaja Kopeika''.

Baptai., Kauno pav. Birželio 9 d. Gaižuvėlio sodžiuje vienas girtas vaikinas atėjo pas vietinį žydą Abromą reikalauti „bragelės'', bet negavęs be pinigų ir užpykęs uždegė biedno žydelio namelius, kurie akimirksnyje ir supleškėjo. Viena dar laimė, kad tame laike nebuvo vėjo, o tai galėjo sudegti visas sodžius ir del vieno bepročio girtuoklio butų reikėję eiti nevienam elgetais ir vargas vargti. Eina dabar tardymas, o vaikinas uždegęs išsprukęs jau gal Amerikon. **A. Gerd..**

Salantai. Kam teko buti Salantuose, tas turėjo pastebėti du skirtumu: iš vienos pusės sukrypusios - sulužusios trobelės, iš kitos milžiniška puiki muro bažnyčia. Galima butų vien pagirti salantiečius už pastatymą tokios bažnyčios, jeigu tik ir kitais reikalais daugiau rupintųsi. Ką tai reiškia salantiečiams tie 130 tuk. rub., kuriuos sudėjo bažnyčiai pastatyti. Pažiurėkime, kiek kasmet surenka Salantų „monopolis'', „traktieriai'', „renskovi pogrebai'' ir alinės. Viens monopolis kasmet surenka apie 40 tukst. rub.; alinės, traktieriai ir kitos panašios įstaigos — 50—60 tuk r. Apskritai galima pasakyti, jog kasmet prageriama apipe 100 tuk. rublių. Jeigu mes, salantiečiai, atsisakytume nuo vartojimo svaiginančių gėrimų, tai kasmet galėtume pastatyti po tokią puikią bažnyčią. Žinoma, mums užteks ir tos vienos bažnyčios, bet tai nereiškia, kad daugiau nieko nereikia. Pamąstykime, ką mes daugiau turime be bažnyčios? Turime nuosavus namus, kuriuos užėmus Vartotojų krautuvė. Bet jeigu tie namai tokiais pasiliks, tai daugybė prekių kasmet suges, o vedėjai nenorės tokiuose namuose gyventi. Jeigu neklystu, tai bus visi musų turtai. Tiesa, yra dar valsčiaus namas, kuriame yra raštinė ir mokykla. Čia yra irgi daug kas taisytina. Pernai Salantus aplankė Kauno gubernatorius; buvo užėjęs ir mokyklon. Jis pradėjo daryti pamatų „reviziją''. Pasirodė, jog lazda kiaurai išlenda per sieną. Išvažiuodamas pratarė „zakonopatit'', bet, rodos, da ir dabar vėjai perdėm švilpia.

(Liet. Žin.)

Paberžė, Krekenavos v. **Gausi auka.** Šiomis dienomis laikraščiuose pasklydo žinutė, kad dvarininkė Tikiejevienė Paberžės 2-kl. mokyklai paaukojusi 5000 r.

Gerai žinodamas dalyką, plačiau pranešu apie tai visuomenei.

Paberžė — tai buvęs didelis dvaras, gulėjusis pačiame trikam pyje, Panevėžio, Kauno ir Šiaulių apskričių tarpe. Prie pat dvaro stovi nedidelė medinė Paberžės bažnytėlė. Dvaras buvo našlės Tikiejevienės. Pereitą vasarą Tikiejevienė visą dvarą pardavė vietos valstiečiams. Dvaro rumus, apie dvi dešimtini sodo ir 5000 rub. pinigais pavedė švietimo ministerijai, kad įsteigtų Paberžėje 2-kl. jos vardo mokyklą su amatų skyrium. Ministerija sutiko. Ir šiemet nuo rugsėjo 1 d. prasidės mokslas. Tokiuo budu Tikiejevienės dosnumu ir šis užkampis ingys švietimo židinį, ir vietos žmonės amžinai bus jai dėkingi.

Paklausta, kuo vaduodamosi jinai, budama rusė, taip pasielgė, atsakė: „Žinote, kuo buvo dvaras baudžiavos laikais ir ką aš noriu dabar iš jo padaryti, naujosios gadynės aušrai švintant. Bus tai kad ir mažas, bet vis tik šiokstoks atlyginimas vaikams už jų senolių vargus. Da vėl — juk aš Kauno gub. dvarininkė. Šita vieta ilgus metus davė man gerą pelną. Kokia iš manęs butų pilietė, jei aš kad ir mažą krislelį neatsimokėčiau už tai vietos darbo žmonėms. Neturiu doriškos teisės kitaip pasielgti. Pagalios, baigdama savo amžiaus dienas, norėčiau tarti su dainium: „Feci, quod potui, faciant meliora potentes''.

Musų valsčiui yra dar vienas rusas dvarininkas Jankauskas, kurio taip - pat rupesčiu ir iš dalies lėšomis steigiama pas mus mokykla. **K. G.**

(„Viltis.'')

Iš Rusijos.

Nepaprasta kruša. Nižnij-Novgorod. Ardatovo paviete nesenai buvo užkilusi audra su baisia kruša — krito ledai, kaip balandžio kiaušiniai; liko sunaikinta apie 1,000 dešimtinių rugių ir žieminių kviečių.

Užsipuolimas ant mokytojos. „K. M.'' paduoda žinią, kad liaudies mokyklos mokytoja iš kaimo Puškarevski, gulinčios 3 varstai nuo Poltavos gavusi iš vietinės žemietijos algą, ramiai sau ėjo namon. Netoli kaimo, laukuose, ant jos užpuolė pora vyrų, kurie buvo pasislėpę žolėje, ir pradėjo ją mušti. Mokytoja pasiulijo piktadariams visus pas ją buvusius pinigus, prašydamas paleisti ją, bet jiedu įtraukė auką į žolynus su tikslu ją išgėdinti. Prasidėjo kova. Mokytoja buvo gan tvirta ir ilgą laiką nepasidavė. Jos kunas daugelyje vietų liko subadytas peiliu. Vienas iš užpuolikų suareštuotas.

Baisi piktadarystė. Arti Lodziaus ant vaikščiojančių laukuose kaimo dviejų vaikų užsipuolė du vyru ir nutarė juodu kastruoti (išpjauti lytiškus organus). Vienam iš vaikų piktadariai išpildė tą baisią operaciją, bet antram pasisekė išsprukti iš jiedviejų nagų; pradėjus jam šaukti, piktadariai pasislėpė. Kastruotasis vaikas dastatytas ligonbutin; jo gyvastis didžiame pavojuje. Tai, mat, kokių piktadarių galima pastebėti Rusijoje.

Bebučiuodamas pavogė dantis. „Iv. L.'' praneša, kad vienai Ivanovo-Voznesensko poniai liko pavogti 4 dantis, kurie kainuoja 105 rublius. Vagystė buvo atlikta taip gabiai kad poni dažinojo apie ją tik laike pietų. Ji spėja, kad dantis pavogė vienas jaunas vyrukas, bebučiuodamas ją pereitą vakarą.

Vaikai — padegėjai. Varšava. Arti Lesnovicų, Mordžejevkos kaime, susekta padegėjų šaika, susidedanti iš mažų vaikų. Jie sudegino jau 6 namus ir rengėsi toliau varyti savo darbą. Šaikos atamanui vos tik 11 metų amžiaus. Pas padegėjus atrasta buteliai su žibalu, virvės ir kiti prietaisai. Suimti septyni vaikai. Išsiaiškino, kad vaikus prikalbėjo užsiimti šituo amatu vienas valstietis, kuris laike gaisro vogdavo įvairius daiktus.

Sustabdė traukinį. Ekaterinoslav. Nesenai arti šito miesto piktadarių šaika sustabdė greitąjį traukinį ir atėmė visus daiktus ir pinigus 20 pasažierių.

Misionieriai ir s.-d. Ekaterinoslav. Čelovske atsibuvo misijonierių suvažiavimas. Suvažiavimo rezoliucija aštriai slepiama. Tarp ko kito, vienas misijonierius pranešė, kad suvažiavimas nutarė atkreipti savo domą ant to, kad social-demokratija ardo tikybinius ir politikinius pamatus tarpe valstiečių ir darbininkų. Nutarta visomis pajiegomis kovoti su s.-d.

Prašalino 1600 darbininkų. Ryga. Buvo sustreikavę elektrikinės fabrikos darbininkai. Kompanija prašalino 1600 darbininkų

Kalinių kankintojas. Verchneudinsk. Užbaikalijos gubernatorius paliepė Verchneudinsko kalėjimo viršininkui prasišalinti nuo vietos ir patraukė jį teisman už sistematišką kankinimą ir mušimą kalinių.

Valstiečiai iš „Jasnaja Poliana'' nutarė paminėjimui Leono Tolstojaus pastatyti kaime liaudies mokyklą su amatų skyriais ir pavadinti ją Leono Tolstojaus vardu. Pastatymui tokios mokyklos bus sudarytas fondas iš įplaukų nuo pavestos valstiečiams žemės.

Suareštuotas policmeisteris. Jakutsko gub. gubernatorius paliepė suareštuoti trims paroms policmeisterį Rubcovą už paskelbimą neteisingų mėsos kainų.

Delei kepurės. Maskva. Ant Riazaniaus gatvės darbininkai taisė šulnį. Kada darbininkų perdėtinis nusilenkęs pažiurėjo žemyn, staigu nupuolė šulnin jo kepurė. Jis paprašė vieno iš darbininkų, kad liptų į šulnį ir išneštų kepurę. Darbininkas nusileido šulnin, bet jau nesugrįžo: nuo baisių gazų jis ten apalbo. Jam pagalbon įlipo šulnin kitas darbininkas, paskui trečias, o galop ir pats prižiurėtojas — visus juos užtroškino gazas. Tą patėmijo praeivis, kuris pažiurėjęs šulnin pamatė tenai nebgyvus keturius darbininkus. Buvo pašaukti ugnagesiai, kurie ištraukė tuoj visus, bet tik du pasisekė atgaivinti. Vieton to tragiško atsitikimo subėgo tukstantinė minia.

Baisus lytus. Maskva. Liepos 2 d. (n. k.) nuo 4-ių val. iki 10 v. ryto siautė čia audra su neapsakomai smarkum lytum. Žemosios miesto dalis liko visai paskandintos vandens. Upės Neglinka ir Linička išsiliejo iš savo vagų ir pridarė daug vargų neturtingiems miesto gyventojams.

Piet - Vakarinių gelžkelių srityse, kaip pranešama iš Kijevo, taipgi praėjo baisi audra su lytum. Voločinske liko suardytas gelžkelio tiltas. Susinešimas su Austrija pertrauktas. Arti Ščerbinovkos suardyti pylimai, delei ko pertraukti susinešimai tarp Žmerinkos ir Odesos. Laike kelių dienų siautusiais smarkiais lytais Piet - Vakariniame krašte sunaikinta labai daug rugių bei kviečių, o taipgi sugadinti sodnai ir daržai. Delei sugadinimo gelžkelių ir pertraukimo prekių dastatymo, daugelis pramonijos įstaigų tame krašte visai sustojo veikti.

LIETUVIŲ MOKSLO DRAUGIJOS SUVAŽIAVIMAS.

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet vilniškė Lietuvių Mokslo Draugija sušaukė savo metinį suvažiavimą. Per tą suvažiavimą buvo daug kalbėta, tartasi, nemaža paskaitų padaryta. Žmonių suvažiaviman atvyko iš visų Lietuvos kraštų; buvo atvykusių ir iš Rusijos ir net iš užsienio. Bet vis tik negalima pasakyti, kad visi draugijos nariai butų atvykę tan suvažiaviman. Daugelio trūko. Ir čia, matomai, žymus nerangumas, kuris daugelį musų draugijų vargina. Suvažiavime dalyvavo tik apie 100 narių, bet pusė jų — tai vis nauji, tik prieš suvažiavimą į Draugiją įstojusieji. Daugelis senųjų narių net savo adreso draugijai neatsiunčia, nekalbant jau apie patį mokesnį, kurį jis taippat draugijai neužmoka. Tokių narių, kurie neužmokėjo draugijai savo mokesnį net du ištisu metu šiemet yra 216. Visi tie nariai, jeigu dar ir šiemet tuojaus neužsimokės, turės iš draugijos išstoti.

Ne tokie, žinoma, nariai draugijos darbą tveria. O draugija nors ir visai palengva, bet vis-tik dirba, vistik kruta. Štai ji šiemet nupirko Tautos Namams plecių, už kurį išviso užmokėjo 17 tukstančių 600 rublių. Senai jau renkamos aukos Tautos Namams, bet daug-daug pinigų jiems dar truksta. Šiemet norėta palengvinti aukų rinkimo budas. Tuo tikslu draugijos pirmininkas d-ras Basanavičius buvo nuvykęs Peterburgan, kad ten iš ministerijos gavus leidimą viešai rinkti aukų. Bet ministerija viešai rinkti aukų neleido ir viskas liko po senovei. Ir vėl priseis taip-pat rinkti, kaip iki-šiol rinkome. Tai turime atsiminti, ir patįs, neraginami, aukų musų Tautos Namams siųskime.

Draugija turi surinkusi daug žmonių dainų, pasakų, patarlių, burtų, vienu žodžiu, daug tokios medžiagos, kurią mokslininkai folklioru vadina. Toji medžiaga tik tuomet turės vertės, kuomet ji bus išspauzdinta ir išleista. Nes tik tuomet galės ją mokslininkai tyrinėti, ir iš ten žinių savo išvadžiojimams semti. Taigi neužmiršta ir tasai darbas: rasta du žmonės, kuriuodu tvarko patarles ir burtus. Už kokios poros ar trejeto metų, kuomet tuodu skyriu bus sutvarkytu, juos galima jau bus išspauzdinti ir išleisti. Tvarko gi tuodu skyriu gimnazijos mokytojas Untulis ir kun. Tumas. Šiemet per suvažiavimą nutarta ir liaudies dainos tvarkyti. Tą darbą apsiėmė atlikti kun. Žilinskis. Bus pasirupinta ir pasakų tvarkymu. Sutvarkytai medžiagai išleisti draugija paskyrė nuo 300 ligi 500 rub.

Mokslo draugija turi kelis savo skyrius arba sekcijas, kaip tai: medikų (daktarų), gamtininkų, pedagogų (mokytojų), filologų (kalbininkų) sekciją ir t.t. Kalbininkai rupinas lietuvių kalbos reikalais; pedagogai peržiurinėja ir kritikuoja mokykloms rašomus vadovėlius ir t.t. Bet tų skyrių darbas iki šiol labai sunkiai varomas, mažai kas tenudirbama. Delei tos priežasties buvo net pakelta sumanymas tuos skyrius visai panaikinti. Vienok jie palikta, nes vis delto jie nors šiek-tiek darbuojas.

Per suvažiavimą draugija nutarė paminėti musų rašytojų Daukanto ir Duonelaičio sukaktuves. Mat tuojaus po Kalėdų sukanka 100 metų nuo Duonelaičio mirties, o rudenį kitų (1914) metų sukanka 50 metų, kaip Daukantas mirė. Kaip tas sukaktuves paminėti — tai apie tą nutars tam tikras iš 7 žmonių komitetas, kuris išrrinkta per šį suvažiavimą.

Buvo ir kitokių sumanymų ir paklausimų, bet jų čia neminėsime.

Dabar šiek-tiek apie draugijos turtą. Draugija turi savo knygyną, kuriame yra 1212 knygų arba 990 veikalų. Dauguma knygų — paaukota įvairių žmonių ir įstaigų. Draugijos archyve yra surinkta 7000 dainų, daug pasakų, burtų, patarlių ir kitokių liaudies tvarinių. Draugijos muzėjui, kur sudėta visokios senoviškos liekanos, surinkta taip-pat nemaža medžiagos: juostų, žiurstų, senoviškų pinigų ir kito ko.

Šį metą draugija turėjo 1775 rub. 3 kap. ineigų; išlaidų gi — 1599 rub. 57 kap. Taigi šių metų pelno draugija turėjo 175 rub. 46 kap. Nuo pernykščių metų kasoje buvo 4892 rub. 37 kap., pridėjus dar tuos 175 rub. 46 kap., bus viso labo kasoje 5067 rub. 83 kap. Iš tų pinigų 2139 rub. 24 k. skiriama vadovėliams leisti ir kaip jau minėjome, nuo 300 ligi 500 r. folkliorui spauzdinti.

Baigdami šį suvažiavimo paminėjimą, pridursime, kad suvažiavimas tęsėsi 4 dienas. Pirmos trįs dienos pašvęsta paskaitoms, valdybos rinkimams, apyskaitoms ir kitiems draugijos tvarkymo reikalams, o ketvirtąją dieną aplankyta M. Draugijos butas, pirktoji namams statyti vieta ir padaryta gegužinės.

Per suvažiavimą išrinkta draugijai komitetas ir keleta kitokių komitetėlių bei komisijų. Į vyriausįjį draugijos komitetą arba valdybą išrinkta šie 9 žmonės: d-ras Basanavičius, M. Biržiška, J. Vileišis, Šlapelis, A. Bulota, A. Vileišis, Smetoa, Žemaitis ir kun. Stepanavičius. Visi jie gyvena Vilniuje.

Lietuvos praeitis ir ateitis.

(Anglų kalboje leidžiamam laikraštyje „The Slavic Exponent'' („Slavų Eksponentas''), N3, išspaudintas augščiau padėtu antgalviu straipsnis. Po tuo straipsniu niekeno nepasirašyta, ir todel reikia jį priskaityti patiems to laikraščia redaktoriams. Už redaktorius pasirašo pp. A. R. Libgardt ir F. E. Ruslander. Paduodu ištisą to straipsnio vertimą lietuvių skaitančiai visuomenei — tenusprendžia jinai apie teisingumą bei klaidingumą išreikštos nuomonės sulig Lietuvos ateities.)

Lietuvių išeivystė tebesitęsia. Nežiurint to fakto, kad tukstančiai tų persekiojamų žmonių per praėjusius metus keliavo Amerikon, imigracija žengia sparčiu žingsniu ir visos apraiškos parodo, kad neužilgo ateis tasai laikas, kuomet Rusija atsieks savo tikslą ir Lietuva ant visados bus nušluota nuo žemlapio.

Užkrovimas kareivių ant lietuvių gyvenančių kaimuose ir miestuose, nualinimas to krašto, prasižengimai prieš Dievą ir žmogų daromi po priedanga įstatų vardan Rusijos imperatoriškos viešpatijos, privertė Lietuvos žmones apleisti savo gražią šalį. Rusijos priespauda nuginė juos nuo Dauguvos ir Dniepro pakraščiais styrinčių kalnų, nuo kupinų vaizdais-paveikslais karališkos girios Bieloviežo, lietuvių stebuklingos šalies, sienų bei išvijo juos iš mažų bakužėlių, gludančių kalnelių paslėniais ir raistų pakraščiais, iš jų namų, kuriuose jie rado pasitenkinimą.

Pirmų pirmiausia pradėjo keliauti ukininkų sunai, jauni, pilni ambicijos, kurių dvasia buvo kupina pasipriešinimo prieš persekiojimą jų senovės šeimynų, jų viltis paremtos ant laisvės, o jų akis įsmeigtos į progą, kokią Amerika suteikia. Per praėjusius dvyliką metų trįs šimtai tukstančių lietuvių atkeliavo į Suvienytas Valstijas, vilnis bei antpludis svetimtaučių, kuriuos Amerika su didžiausiu noru priėmė. Tarp jų nebuvo dėmių, jokių tautinių defektų, jokių rasinių ydų. Lietuviai atsivežė į Ameriką idealus, taip augštus, kuriuos galima sulyginti su piligrimų tėvų idealais. Jie atkeliavo į šį kraštą jieškodami laisvės, norėdami pasislėpti nuo tiranijos bei tuo tikslu, kad likti vertais Amerikos ukėsais.

milijonų gyvenimus. Matau, kad ir tu valstijai pritari. Bet jųs tada nepripažįstate valios žmogaus sielai, kuriai nedaleidžiate atrasti tinkamos meilės, pavirsta į valstijos vergę ir sykiu pranyksta pasaulyj prietarų bedugnėse. Delto aš pripažįstu tiesą nuo valstijos vagiliauti tą augščiausią žmogaus teisę, nes žmogaus siela yra milijonus sykių didesnė už valstiją. Beto, šitą visi daro nuo-pat Adomo laikų iki pat šito vakaro, tik, valstijos įstatymų baidom., visokiais budais stengiasi su tuo nusislėpti.

J.: — Su tavim yra sunkiau, negu akmenis vartyti, nes tu pasakai tiesą, kur jos mes visi nereikalaujame. Bet jei taip butų, kaip tu sau įsikalbi, tai išgriutų musų valstija ir dora, kurias tukstančiais metų sutvėrė.

A.: — Amen. Tukstančiai valstijų išgriuvo, tukstančiai dorų persikeitė; bet pasiliko tas pats žmogus, su tais pačiais reikalavimais. Ir patol žmogus nebus žmogumi laisvu ir prakilnum, patol nepaliaus nuo valstijos vogti draudžiamo vaisiaus, pakol jis bus uždraustas. Kas priguli žmogui, to neturi tiesos valstija atimti. S.

New Yorko žinios.

Devyni žmonės nuskendo. Liepos 13 dieną New Yorko apielinkės vandenyse paskendo 9 žmonės. Tarp tų du jauni vaikinai, vienas jų nesenai pabaigęs mokslą Renssebaro politechniškame institute, kuriuodu su „canoe'' važinėjosi North upe. Penki prigėrė besimaudydami, o pastaruoju du — bedirbdamu ant Passaic upės, netol Newarko.

Vežėjų streikas. Liepos 17 d. sustreikavo 2,000 vežėjų, kurie surankioja nuo daugelio New Yorko įstagų atliekamą ir nebereikalingą popierą. Jie reikalauja 10 val. darbo ir nesenai įsikurusios unijos pripažinimo. Pirmutinioji streiko diena pažymėta mažais sumišimais. Daugelį streikierių suareštavo.

Nenorėjo leisti kalbėti. Liepos 17 d. po pietų šiaurinėje pusėje Cooper Union instituto, ant gatvės laikė prakalbą J. Eads How, žmomas kaipo „milijonierius hobo''. Prisiartinęs prie jo policijantas pareikalavo tam tikro leidimo. How atsakė, kad tokį leidimą turi, kuris randasi pas Alexander Law, „Brotherhood Welfare'' asociacijos sekretorių. Bet policijantas tarė: „To nepakanka. Tamsta turi pasitraukti.'' Tuomet How'as telefonavo į vyriausią policijos stotį, kad su tuo leidimu jis gali kalbėti ties Astor Place. Tatai visas „susirinkimas'' ir persikėlė į tą vietą.

Nusišovė muitinyčios inspektorius. Liepos 18 dieną nusišovė Bowling Green muitinyčios inspektorius, Hart B. Feuton, 35 metų amžiaus. Jisai šovės tris sykius į kaklą, ir tik pastaroji kulka, kaip mena, pasiekusi smegenis ir užbaigė jo gyvenimą. P-as Feuton buvęs teisingas ir geras žmogus. Tiesa, jis sirgęs nemiga (insomnia), bet sunku tikėti, kad delei to jis nusižudė.

Mergiščia nušovė mažą vaikištį. Liepos 16 d. naktį Williamsbridge, Bronxo dalyje, Marė Tazolatti, šešių metų mergaitė, nušovė savo brolėną Antonio Tazolatti. Buvo taip. Antonio Tazolatti penkių metų vaikištis, įėjo į savo dėdės kambarį ir užtiko komodėje revolverį. Pakiau išėjo į kiemą, kur mažoji mergišči jo į kiemą, kur mažoji Mariukė žaidė ir prieš ją atsisėdo. Mažoji mergiščia pamačiusi jo rankoje savo tėvo revolverį, pasikėsino nuo jo atimti, ir traukdama iš rankų revolverį patraukė gaiduką ir tuo budu nušovė jį.

J. P. Morgano akcijos. Nesenai liko viešai pagarsinta dalis mirusio J. P. Morgano turtų. Pasirodo, kad Morganas turėjo tik vieną plieno korporacijos (plieno trustas) akcija, kainuojančią 104 dolerius ir po dvi akcijų Northern Pacific ir Illinois Central geležkelių. Bet užtai jis turėjo 2,188 akcijas New York New Haven and Hartford geležkelio ir 6,200 akcijų Southern geležkelio.

Įdomios statistikos žinios. Žinomas Amerikos statistikos biuras Dun & Co nesenai pagarsino gan įdomias skaitlinias, paliečiančias Suvienytų Valstijų gyventojų skaitlių. Pasirodo, kad iš 93,401,000 žmonių 62 nuošimčiai neturi reikalo užsiimti produktyvišku darbu. Iš to nuošimčių skaitliaus vaikams išpuola 28 nuoš., taigi dar lieka 34 nuoš. Tas reiškia, kad Suv. Valst. daugiau, kaip kur kitur, randasi dykaduonių žmonių. O tankiai kalbama, kad Amerikoje niekas nestovi be darbo. Užtai tie, kurie yra priversti dirbti, dirba daug sunkiau, negu kituose kraštuose. Sulyginus Suv. Valst. darbininko darbo vaisius bei jo produktyviškumą su kitų kraštų darbininku bei darbo vaisiais, pasirodo, kad mokestis už darbą čia labai menka. Šitame atvėjyje svarbiausią rolę lošia pagerinti įrankiai bei mašinos, o ypač — mokėjimas amerikonų išsunkti iš darbininko paskutinius jo syvus.

Daugiausiai amerikonų, apie 14 nuošimčių, yra žemdirbiais, pramonijoj dirba 9,13 nuoš., transportacijoj ir smulkiuose amatuose — 6 nuoš ir profesionalų — dvasiškių, gydytojų, advokatų ir mokytojų yra apie 2 nuoš.; apart to 7 nuoš. turi tarnystę, kuri nereikalauja darbo.

„Wall Street Journal'', plačiai žinomas kapitalistų dienraštis, grumoja darbininkams, kad jei jie **nepasitaisys** ir jei **neperstos** nuolat reikalauti paaugštinimo mokesties už darbą, tai kapitalistai **apšauks** visuotiną „lockout'ą'' ir sustabdys visą ekonominį krašto gyvenimą: sustos gelžkeliai, angliakasyklos, dirbtuvės; bankų durįs liks uždarytos, o bankieriai išvažiuos į Europą; pasekmė to viso bus ta, kad visa šio krašto darbininkų klasė liks didžiausiame varge, nes neturės iš ko gyventi.

Tai kaip kapitalistai moka bauginti darbininkus, bet musų dienų darbininkai gerai žino, ką reiškia tie visi bauginimai ir kokį jiems reikia duoti vardą.

Vietinės Žinios

— **Visuomenės atidai.** Brooklyno Jaunuomenės Mokyklos nariai kviečia visus be skirtumo į susispietimą, kuris atsibus Rockaway Beach, nedėlioj nuo 9 val. iš ryto, t. y. 27 d. liepos.

Tokiais išvažiavimais mes mokiniai mėgisime kviesti jaunuomenę prie mokinimos, kad ateinančiam sezonui galėtumėm palaikyt tą vienintėlę Brooklyno mokyklėlę ir susipažinti su visuomene ir musų veiklesniais lietuviais.

Norintiems važiuot į Rockaway Beach, reikia imti Rockaway elevatorių ir važiuot iki stočiai Park Rockaway, o paskui eit po kairiai iki hoteliui Park Inn, — žemiau nuo hotelio ant smiltyno rasite pirmiau atvažiavusius lietuvius.

Vardan Jaunuomenės Mok.
Mokyklos Komis. Sekertorius
C. B. S. J.

— **Šventakuprių piknikas.** Liepos 19 d. vakare, Queens County parke, Maspethe, buvo Šventakuprių piknikas. Nežinia iš kokios priežasties, tečiau sako, kad žmonių buvo labai mažai, ir kad išlaidų uždengimui reikėsią pridėti iš „geležnio kapitalo''.

— **Lietuvių Laisvamanių išvažiavimas.** Liepos 20 d. Maple Grove parke-giraitėje buvo Susiv. Lietuvių Laisvamanių Francisco Ferrero 1-mos kuopos išvažiavimas. Žmonių šitan išvažiaviman atvyko apstus burelis. Buvo dainos, deklamacijos, trumpos prakalbėlės ir žaidimai. Padainavo keletą dainelių „Aido'' ir Liet. Gim. Klubo chorai, vedami p. L. Eremino.

— **Draugiškas išvažiavimas.** S. L. A. 213 kuopa nutarė surengti rugpjučio 3-čią dieną išvažiavimą; apie išvažiavimo vietą, laiką ir kitas smulkmenas bus pranešta sekančiame „V. L.' numeryje.

NAUJI RAŠTAI.

„Jaunimas'', už geg. mėnesį. Turinys: Vidunas — Akiniai (patyrimas), Pergalvis (apysakėlė). Iš kasdienio mano patiros; Apžvalga; Pasikalbėjimai.

„Vadovas'', N58. Turinys: Kun. Petras Dvaranauskas —Mažų vaikelių išpažintis; V. P. — Dažniausia pasitaikančios paklaidos vaikus katekizuojant; J. V. — Vokiečių katalikų draugijos ir enciklika „Singulari quadam''; Anton Wurstle cand. math. — Bavarijos liaudis ir kunigija; Iš sumanymų srities; praktikos žodžiai; Kaz. Zanavykas — Keli patėmijimai prie klausimo apie musų katalikiškojo veikimo reikalus; Recenzijos ir kritikos.

Musų laimėjimas triveiksmė mysterija. Vidunas. „Ruta'', Tilžėje 1913 mt. Pusl. 48, čienia 40 centų.

Receptų knygelė, sutaisė R. Gzell. Spauda „Teisybės'', E. St. Louis, Ill. 1913.

„Bendrija'', N4.
„Tarka'', NN 16—17 ir 18.
„Moksleivis'', NN5—7.
„Liet. Žurnalas'', N6.
„Šviesa'', N7.
„Jaunimas'' birželio mėn. 1913.
„Pavasaris'', N6 (14).

Les Annales des Nationalites. Bulletin de l'Uunion des Nationalites. Numeros consacres a l'etude de la **Lituanie** et de la **Lettonie** (Numeris pašvęstas aprašymui **Lietuvos** ir **Latvijos**) Num. 5—6. Turinys: La Nation letto - lituanienne (Lietuvių-latvių tauta) — Ch. Seignobos. La langue lituanienne et la langue lette (Lietuvių ir latvių kalba) — A. Meillet. Lituaniens et Letons (Lietuviai ir latviai). Apercu sur la Lituanie prehistorique (Peržvalga prieshistorinės Lietuvos) — d-ras J. Basanavičius. L'histoire de la Lituanie (Lietuvos historija) — J. G. Lituaniens et Polonais — J. Jakštas. La Litterature lituanienne (Lietuvių literatura) — J. G. Expropriation des Terres en Lituanie (Atėmimas žemių Lietuvoje) — M. Yčas. Le Statuti lituanien et la Legislation actuelle en Lituanie (Lietuvių Statutas ir dabartinė įstatymdavystė Lietuvoje) — P. Leonas L'Art lituanie prussienne Leonas. L'Art lituanien (lietuvių dailė). Rosean. La Lituanie prussienne (Prusų Lietuva). Les Colonies lituaniennes aux Elats—Unis (Lietuvių kolonijos Suvienytose Valstijose) — A. Kaupas. L'histoire lettone (Latvių historija) — J. Kruger-Krodzeneek. La Litterature lettone (Latvių literatura) — T. Zeifert. Les Chanson populaires lettones (Latvių liaudies dainos) — K. Baron. Les Ecoles lettones (Latvių mokyklos) — K. Kundzin. Les Societes lettones (Latvių draugijos) — K. Graudin. La question agraire dans les Pays lettons (Agrariškas klausimas Latvijoje) — A. Sterste. L'Agriculture lettone (Latvių žemdirbystė) — J. Berg ir J. Mazversit. La Latgale (Letgalija) — F. Trasun. L'Eglise catholique en Latgale (Katalikų bažnyčia Letgalijoje) — H. Limson. Les Mutualites de Credit en Letgale (Bendrojo susišelpimo draugijos Letgalijoje) — A. Abolin. La Marine marchande (Prekybos jurininkystė) — A. Grass. Nos Enquetes (Musų tyrinėjimo ruožai). Revue de la Presse (Spaudos peržvalga). Echos (Atbalsiai). Communications. (Pranešimai).

„Aušrinė'' N 25. Turinys: Zigmo Gėlės — Topolis. V. A. *** (Jei liudna). Vaidilos Ainio — ***. Juozo Žainio — Kurčiukas V. A. *** (Aš eisiu). Vaivos — Sodžiun! V. A. — Pušyne. Kazio Binkio — ***. Giedriaus — Neišklausytas paliepimas. Giedriaus — Darbai ir žodžiai. Va — Iš liaudininkų vasaros darbų. D. Sn. — Mažuma apie vokiečių kult. įstaigas. K. J. — Pataisykime vakarų vasaros metu. — Įvairus balsai. Iš gyvenimo versmių. — Žinios - žinutės (Datnava, Žagarė, Zarazai, Raseiniai, Žagarė). — Trečiųjų teismo nutartis. — Iš musų praeities. — Informacijos. — Atsakai. Aukos. — Pranešimai. — Pataisymai.

„Vadovas'' N59 (liepos mėn.). Turinys: Homilijos. Pamokslai. Žmogus ir gyvulys — Kun. P. Bučys. Mažų vaikelių komunija.— Kun. Petras Dvaranauskas. Del liudnų apsireiškimų musų spaudoje. — Kaz. Zanavykas. Konferencijos kunigų rekolekcijoms. — Dr. J. Totoraitis. Talmudas. Pov. Kl. (Tąsa). Iš bažnyčios ir visuomenės dirvos:

Indomųs nurodymai suteikiami gimimo mažėjimo ir nusižudymų statistikos Vokietijoj. Iš Vokietijos Katalikų darbų ir rupesčių.

Kriminalė statistika liudija prieš antireligijinę pakraipą Prancuzijos valstijinėse mokyklose. Prancuzijos antikatalikai stengiasi da labiau suvaržyti mokymo liuosybę. Religijinio atgimimo ženklai. Ozanamo iškilmės.

Iš Ispanijos katalikų gyvenimo.

Dviejų svarbiausių Anglijos katalikų organizacijų susirinkimas Londone. Keli žodžiai apie tarptautinį eucharistinį kongresą Maltoje.

Iš lietuvių gyvenimo Japonijoje ir KyKnuose.

Iš lietuvių katalikų gyvenimo.

Pirmeivių žiedai. — Panenupis.

Įvairus dalykėliai.

Apie sąrašus stosiančių į karivomenę.

IŠ EUROPOS.

Nedažnai pasitaiko, kad išdirbėjas gauna iš kitos pasaulio dalies laišką, kame rekomenduojama jo išdirbiniai. Mes su dideliu malonumu paskelbiamė laišką kurį apturėjome nuog P. Thomas Zovle iš Mozurijos, Štiria: „Aš noriu pranešti jums, kad aš tulą laiką dažnai vartoju Trinerio American Elixir of Bitter Wine ir buvau labai juom patenkintas. Aš širdingai galiu jį rekomenduoti, ypačiai tiems, kurie serga apetito netekimu, nemiega ir žarnų užstojimu. Kiekviena šeimyna žino, kaip svarbus yra visuomet turėtų po ranka vaisto kuris suteiktų palengvinimą tokiuose atsitikimuose. Aptiekose. Joseph Triner, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Trinerio Linementas visuomet suteikia pilną užganėdinimą sąnarių štyvumuose ir raumenų skaudėjimuose.

KRAUTUVE ANT PARDAVIMO.
Parsiduoda krautuvė — grosernė ir bučesrnė; geroj vietoj, biznis eina gerai; vieta apgyventa lietuviais ir lenkais. Priežastis pardavimo — keliavimas į Lietuvą. Prie krautuvės parsiduoda arklis ir vežimas. Norinti plačiau sužinoti, kreipkitės sekančiu adresu:
Jonas Stalgaitis,
530 Rakoway Ave., Brooklyn, N. Y.
(32)

REIKALINGAS JANITORIUS.
apžiurėti namą 6 familijų, po No. 91 Rutlege Str. arti Bedford Ave. Turi mokėti angliškai susikalbėti. Dalis randos bus paliekama už patarnavimą. Atsišaukit pas
A. C. Becker,
312 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(31)

Skausmai ir Diegliai
priklauso prie paprasčiausių vidurių suirimų šiamė metų laike.

Severos Vaistai Nuo Viduriavimo
(Severa's Diarrhoea Remedy)
yra gyduolė sustiprinanti ir reguliuojanti vidurius. Pasekmingos ir vertos užsitikėjimo: vidurių paliuosavime, diegliuose ir vidurių skausmuose, esant žarnų uždegimo prajovams.
Kaina 25 c. ir 50 c.

Severos Gothardo Aliejus
(Severa's Gothard Oil)
priklauso prie geriausių išlaukinių gyduolių nuo reumatiškų skausmų. Patariamas **reumatizmo strėnose, skaudėjimų kryžkaulio, šonų ir krutinės, nuo susidaužymo, aptinimų ir uždegimų.**
Parduodamas dabar dviejų didumų: 25 ir 50 c.

Jeigu reikalaujat vaistų — reikalaukit Severos. Reikalaukit, kad Jums duotų ne kitokius, tik Severos. Jeigu jusų aptiekorius negali jų pristatyt, parsitraukit stačiai nuo musų.

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

PIGUS IŠPARDAVIMAS NAUDINGŲ IR PIGIŲ DAIKTŲ!
Pirkis tuojaus, nes paskui taip pigiai negausi.
1) Stereoskopas (parodantis gražius paveikslus ir 25 gražus paveikslai 1.00
2) Padidinantis stiklas, saulę pritraukiantis ..... 75c.
3) Nausidarbio kryželis su deimantais ..... 75c.
4) Kaklinės špilkos nuo 25 iki 35c.
5) Mikroskopas tyrinėti mažą gyvybę ..... 25c.
6) Vargonėliai (dumburėliai) 30c.
7) Vyriški, storai auksu lieti žiedai 1.00
8) Magiškos kortos .... 10c.
Kas prisiųs „Money Orderį'' ant 4 dolerių, gaus visus tuos daiktus, kurie yra vęerti $4.50.
Gal ir pačto markėmis (stmps) prisiųsti. Iš Canados markių nepriimam.
Adresuokit:
P. Narvydas,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
(32)

PARSIDUODA GROSERNĖ!
labai geroje vietoje, apgyventa lietuvių ir lenkų. Labai gera vieta del biznio. Ateikite pažiurėti ir pasiklausti, po num.
139 Berry Str., Brooklyn, N. Y.
(30)

Pajieškau savo draugės Marcijonos Merliunaitės. Paeina iš kaimo Jacaičių, vals. Šveksnos, pav. Reseinių, g. Kauno; du mėnesiai kaip Amerikoje. Jeigu kas žinote, praneškite sekančiu adresu:
Kastantinas Jencius,
285 Denvoe Str, Brooklyn, N. Y.
(30)

20-tas Metinis
PIKNIKAS!
Draugystės Šv. Jurgio. Atsibus Subatoj, 2-trą dieną Rugpjučio, (August), 1913 m., Washington Casino parke, prasidės nuo antros valandos po pietų. MALONUS VIENGENČIAI! Maloniai užkviečiam visus lietuvius ir lietuvaites, kaip jaunus taip ir senus, ženotus ir pavienius iš visų lietuviškų apielinkių: Brooklyne, Maspetho, New Yorko, New Jersey, Newarko ir Elizabetho Porto, ant musų iškilmingo Pikniko. Taigi nepamirškit, malonėkit atvažiuot ant viršt minėtos vietos ir dienos ke skaitlingiausia, nes muzikantus užkvietėm iš Rygos, kurie grieš visokius lietuviškus šokius, kur galėsite linksmai praleisti laiką ir pasimatyti su pažįstamais. Da čia turim biskį pasakyt, jogei musų piknikas yra didžiausias ir apsiėjimas be vaidų, per tai nepatingėkit ir kitiems pasakyti. Visi iš vien Ura! o mes busime visiemms dėkingi. Taipogi ukviečiam visas draugystes iš Brooklyno ir New Yorko ir Maspetho.
Draugystėms incorpore įžanga dovanai. Pavieniams: kaip vaikinams, merginoms, taip ir vyrams ir moterims, įžanga 25 centai.
Vardu visos draugystės kviečia komitetas: Prez. J. Pečukaitis, Sekretorius A. Buzas, Kas. S Dragunaitis, Floor Man. F. Gilis; Getmanai: J. Palubinskas, J. Karalevičius ir J. Maknavičius.
Nuo Williamsburgo tilto Grand str. karai daveža iki parko. Nuo Brooklyno tilto Flushing karai daveža iki parko. (31)

FARMOS! FARMOS!
Tėmyk ir atmink, jog naudą turėsi ten, kur surasi sau puikų gyvenimą. Nemėtyk sunkiai uždirbtų pinigų po karčiamas nė ant kitų niekniekių, bet pirkis gabalą žemės ir dirbk sau, ne kitiems. Šioje apygardoje yra didelė lietuviška kolonija, kur dangelis yra apsigyvenusių lietuvių, kurie yra laimingi ir užganėdinti ir sveiki. Dabar yra geriausias laikas apžiurėti farmas ir kas ant jų auga šiame krašte.
Akras žemės kaštuoja nuo $12.00 iki $20.00.
Delei platesnių žinių kreipkitės šiuo adresu:
Cristal Lake Farm,
Wellston, Mich.

„Vienybės Lietuvninkų"
KELIAUJANTI AGENTAI!
J. DIGRYS,
S. SZAFRANAUCKAS.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų
lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet. nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

KELIAUJANTIEMS EUROPON.
Laivai išplaukia iš New Yorko Liepos-July mėnesije.

Liepos (July) mėn.
24 į Bremen,
24 į Hamburg,
24 į Antverpen,
26 į Glasgow,
29 į Rotterdam,
29 į Bremen, Express,
31 į Hamburg,
31 į Bremen,
Rugpjučio—August mėn.
1 į Liverpool,
1 į Southampton,
2 į Antverpen,
2 į Liverpool,
2 į Hamburg, Expess,
2 į Glasgow,
5 į Bremen, Experss,
6 į Liverpool,
7 į Bremen,
8 į Southampton,
8 į Liverpool,
9 į Harmburg,
9 į Hamburg, „Imperator",
9 į Antverpen,
9 į Glasgow,
9 į Libau-Libavą,
9 į Bremen,
12 į Rotterdam,
12 į Bremen, Express,
13 į Liverpool,
15 į Liverpool,
16 į Antverpen,
16 į Glasgow,
19 į Rotterdam,
19 į Bremen,
20 į Liverpool,
21 į Hamburg,
22 į Liverpool,
23 į Glasgow,

Rugsėjo—September mėn.
Dienos išplaukimo ir laivų vardai.
1 Bremen — perkė $35.00 ir $40.00
2 Kronprinz Wilhelm
6 George Washington
9 Kronprinzesin Cecilie
16 Kaiser Wilhelm der Grosse
23 Kaiser Wilhelm II
25 Friedrich der Grosse
30 Kronprinz Wilhelm

1 Rotterdam — $35.00.
2 Noordam
9 Ryndam
16 Rotterdam
23 Postdam
30 New Amsterdam

1 Libavą—Libau — $33.00.
8 Kursk
20 Russia
Rusų-Amerikos linija į Rotterdam— $31.00.

1 Antverpen — $35.00.
8 Lapland
17 Kroonland
24 Vaderland

1 Hamburg — $35.00 ir $37.00.
3 Kaiserin Augustte Victoria
4 President Lincoln
11 Pennsylvania
20 Imperator
23 Patricia
24 Amerika

1 Liverpool — $35.00.
4 Baltic
11 Adriatic
18 Celtic
25 Cedric

1 Liverpool—Cunard Line — $35.00.
4 Campania
7 Carmania
11 Mauretania
18 Lusitania
21 Caronia
25 Campania

1 Southampton — $33.75.
5 Philadelphia
12 New York
19 St Paul
26 St. Louis.

1 Glasgow — $32.00.
6 Calendonia
13 Columbia
20 Cameronia
27 California.

Mes parduodame laivakortes
tarp Bremen—Baltimore,
tarp Breme—Philadelphia,
tarp Antverpen—Boston,
tarp Antverpen—Philadelphia,
tarp Libavos—Halifox,
tarp Liverpool—Boston,
tarp Libavos—Boston,
tarp Libavos—Montreal,
tarp London—Montreal,
tarp Buenos Aires—New York,
tarp Triest—New York,
tarp Bremen—New York,
tarp Hamburg—New York,
tarp Rotterdanm—New York,
tarp Antverpen—New York,
tarp Levrpool—New York,
tarp Libau—New York,
tarp Southampton—New York,

Apie laivakorčių prekę į visas šalis pasiklauskite per laišką pridėdami už 2 ct. markę atsakymui.

Pas mus keliaujantieji teiksis pirma parašyti laišką bent 10 dienų pirma išsikeliavimo, idant butų galima sužinoti laiką, kada ir kur pasitikti.

Pirkusius pas mus laivakortes, mes pasitikame ant dypo, aprupiname bagažus, nuvedame ant laivo ir parupiname nuo konsulio popieras parėjimui rubežiaus. Išmainome pinigus — rublius į dolerius ir dolerius į rublius.

Mes parduodame tikietus ant Bay State Line į šiuos miestus:
į Boston'ą $2.40,
į Worcester'į, $2.40,
į Fall River $1.75,
į Providence $1.50.

Ateikite arba rašykite ant šio adreso:

J. J. Paukeztis & Co.,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučiųligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampa. Second St.
Ligonius priima:
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.......... 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo.......... 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta).......... 35c
Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Tarptautiškoji Akušerių
MOKYKLA.

Moteris, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio**, 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moteris, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.00.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa College of Midwifery".

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI

naujos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite šiandien, o gausite katalioga dykai. Knygos teipgi parduoda ir yra reikalinga Agentų.

Kreipkitės per laišką a t šio antrašo:
A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.

P. S. Teipogi parsiduoda naminiai rakandai (Furniture) ant išmokesčio vietiniai kre pkitės pas mane.

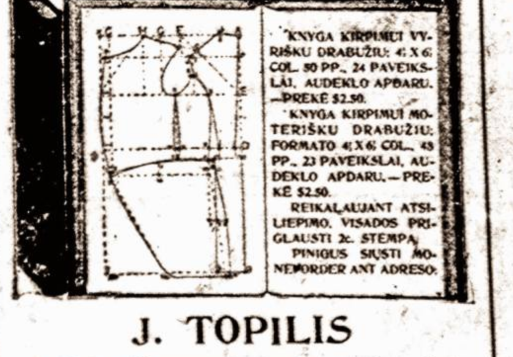

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lencugėlius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatoms rašyti, knygų. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai.

Visiem velijam eit pas
Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikųs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veseilių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Kaip pasilikti Amerikos piliećiu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, neprigulmybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsu Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra **25c.** Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIA . M. CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stiprųs!

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj **Originalinių Rozavų miltų** iš čysčiausių, sviežiausių ir geriausių **rugių grudų**, kuriuos tik užgerus pinigus galima gauti. **Rozavus miltus** turi vartoti tik **geriausi duonkepiai** šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja **Rozavų miltų rugių duonai.**

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač **duonkepiams** ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykit pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie **Rozavus ir kitokius Miltus.**

Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y

JONINĖS.

Keturių veiksmų drama, garsaus vokiečių dramų rašytojo G. SUDERMANO, versta K. Puidos. Pusl. 143. Čienia 45 centai.

Ši drama lošiama jau beveik visų civilizuotų tautų teatruose. Ji yra gilaus turinio ir nepaprastai švelnaus styliaus. Biednos lietuvės mergaitė tapo užauklėta turtingo vokiečio namuose. Mergaitė paskiaus dasižino, kad jos motina yra girtuoklė ir valkata. Reiktų rodos sekti paskui prigimtus ryšius ir eiti pas savo motiną. Bet čia ir apsireiškia žmogaus silpnybė: Mariutė išsižada savo motinos, išsižada savo numylėtinio ir pasilieka pas vokietį, kuriam turi atitarnauti už išauklėjimą. Tai gi Mariutė seka didelį principą, būtent išpildo savo pareigą linkui žmoniškumo, nors per motinos kraują peržengia. „Joninės" bus lietuviškos scenos papuošalu, kur jąs tinkamai ir prisirengę sulos.

VISUOTINOJI
HISTORIJA

Satyriškai parašyta senojo ir naujojo pasaulio historija. Čienia 60 centų.

Šitą storoką kningaitę galės su nauda perskaityti net ir studentai. Bet jau šiaip skaitytojai, tai ją skaitydami turės ir naudą ir linksmą zobovą. Čia satyros ir juoko formoje yra paminėti visi svarbesni pasaulio atsitikimai, tautų karės, perversmai. Užgriebta kiek ir „lietuvių politika". Tekstas padabintas paveikslėliais. Skaitytojau! Skaityk tą kningą, juokis, nors daugeliui kam ir netikėk, nes atmink, kad tai juokas. Bet historiškus vardus įsidėk. Jau jie tai tikri.

DRAMOS.

Jaunas mūsų dramų rašytojas, K. PUIDA, *davė šiame veikale tris dramas: Rūtų vainikas. Mirga. Undinė. Čienia 30 centų.*

Visos šitos dramos imtos iš lietuvių gyvenimo tai historijos. „Rūtų vainikas" gal bus kiek sunkesnė scenai, bet tai puikiai dramatizuota legenda, kaip vieno didžiūno giminė pražuvo už pražūdymą mergaitės nekaltybės. „Mirga" yra jau žinomas historiškas atsitikimas, kaip pasišventusi ant mirties mergaitė išgelbėjo Lietuvos D. K. Vytautą iš kalėjimo. Kaslink „Undinės", tai šita undinė yra turtinga rusė mergaitė, kuri atėmė Lietuvai jauną inteligentą ir išviliojo Siberijon. Šios dramos yra puikus indėlis mūsų scenos repertuaran.

J. J. PAUKŠTIS & Co.
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

A. OLSZEWSKIO BANKA
Chicago, Illinois

PRIIMA pinigus taupinimui nuo $1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štorų Chicagoje.

SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuom adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

P A Š A L P A — A P Š V I E T A

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI
AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA
ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po $6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: $150.00, $300.00, $600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — $72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — $8.551.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) *$52.517.97.*

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

V I E N Y B Ē

Liaudies Dainos,

Solo balsui ir pianui, sutaisė
MIKAS PETRAUSKAS.

1. Vai aš pakirsčiau žalioj girioj klevelį .... 20c.
2. Jojau dieną, jojau naktį 60
3. Siuntė mane motinėlė į jureles vandenėlio 20
4. Šių nakcialy, per nakcialy nemigau 30
5. Ko liudit sveteliai, ko nedainuojat? 20
6. Saulelė raudona, vakaras netoli 25
7. Tykiai, tykiai Nemunėlis teka 15
8. Už šilingėlį, už mažulėlį 30
9. Skyniau, skyniau skynimėlį 15
10. Dovanojo man motulė baltų drobely 15
11. Jahna mahte seeru sehja, lihgo 15

Viso $2.65

Gaunamos pas:
J. J. Paukštis & Co.,
120 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

LIUDAS GIRA.
ŽALIOJI PIEVELĖ.
EILIŲ RINKINYS.
PREKĖ 65 centai.

200 ŽAIDIMŲ kambaryje ir tyrame ore.
Su dainomis, gaidomis, paveikslėliais ir fantų išvadavimaic.
Jaunuomeniai dovanėlė.
Sutaisė Mattas Grigonis. Prekė 75 centai.
NAUNAMOS PAS:
J. J. PANKKŠTIS & CO.
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydymo.

Išsiveržimas.

Verikoselė arba netikrasis išsiveržimas, pučkai ir visokios odos ligos. Be jokios opeeacijos, skaudėjimo ar apleidimo savo kasdieninio darbo.

1. DEL TO — Kad jo neskaudanti metoda yra naudojama per jį suviršum 25 metais, o josios naudingumas likos prisavintas per taip vadinamus Rupturos „Specialistus'', kurie jąją ir naudoja.

2. DEL TO — Kad suviršum į 12,000 išgydė ligonių, o nekurie pribuvo iš tolimų šalių gydytis, o kuris tik vienas pasekmingai gydo.

3. DEL TO—Jog kožną savo žodį gal pinigiškai ir profesionališkai užtikrint, kur duoda ligoniui, o budamas tarp jų 25 metus yra gana paliudinančiu.

G. A. Frintzinger (policmanas) iš Wilkes Barre, Pa., išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo, 5 metai nenešioja jokių diržų.

Thom. R. Williams, angliakasys iš Hyde Park, Pa., išgydytas nuo išsiveržino. 5 metai kaip diržą nenešioja.

William H. Adams, fajermanas, Sheldon Alex Works, Wilkes Barre, išgydytas nuo išsiveržimo, kurį turėjo per 15 metų.

R. D. Greenwalt, mašinistas prie Prospect brekerio, Breslau, Pa., du vaiku, 3 ir metų senumo išgydyti nuo išsiveržimo, o diržo nenešioja du metu.

Skaitykite ką rašo išgydytas per Dr. O'Malley unijos Docking Boss Raub's brekerio, Luzerne, Pa.

Courtdale, Pa., 26 Nov. 1911.

Garbus Daktare O'Malley!

Rašau jums laišką pranešdamas apie mano išgijimą, pranešu kad visiškai esu sveikas ir pavelinu mano vardą naudoti del ligonių pagelbos.

Box 131, Luzerne, Pa.

Ad. Kuttenberger.

Su tokiais paliudijimais delkto turėtum da vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley, kuris tave PARŽIURĖS UŽ DYKĄ ir pasakys kas tau kenkia, ir geriausią rodą kaip gali pasveikti. Geriau pasinaudok iš 25-metinės praktikos ir nebusi pavojuje.

Pasikalbėjimas--ypatiškai ar per pačtą.

Atsiųsk adresą ir markę už 2c. tai prisiųsim knygutę su paveikslėliais apie išsiveržimą užpečėtytam koperte.

Dr. Alex O'Malley

158 Washington st. Wilkes-Barre, Pa.

Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Rusų tautiškas savaitraštis

"RUSKIJ EMIGRANT"

(Išeinantis Ketvergais).

Prenumeratos čienia metams:

Visose Suvienytose Valstijose ir New Yorke 1 dol. 50c.
Į Kanadą ir Rosiją . . . . . 2 „ —

Adresuokit:

166 AVE., A., „RUSSIAN IMMIGRANT„ NEW YORK, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, kiernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldakningių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knninga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, kiernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Telefonas Bell Dickinson 37-57 w.

DAKTARAS IGNOTAS ŠTANKUS

Dr. Ign. Stankus civiliškoj formoj.

Tikras lietuvys sako taip: jeigu sergi, tai kreipkis tiesiog pas teisingą daktarą, o tiktai tenai apturėsi teisingą pagelbą savo ligoje. Nemėtik savo sunkiai užprocevotus pinigus, bet jeigu sergi, tai kreipkis ypatiškai arba laišku tiesiog pas daktarą Ignotą Stankų, o apturėsi teisingą pagelbą. Jis gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Ligas kurias jau yra nebegalima išgydyti su lėkarstomis, gydo su pagelba elektriko ir darymu operacijų. Dr. Stankus turi savo loną **Privatišką Sanatoriją,** kur priima ir užlaiko visokius ligonius. Čionai randasi visokios gyduolės (lėkarstos) kokios tiktai yra ant svieto; visokios elektriškos mašinos su pagelba kurių yra galima matyti visus žmogaus kaulus.

DAUGYBĖS PADĖKAVONIŲ.

Už išgydymą nuo visokių ligų. Čion sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacijentų. Aš Juozapas Gudauskas, 417 Chesnut St., Newark, N. J. ištariu širdingą ačiu daktarui Ignotui Stankui už prisiuntimą gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, užkietėjimo vidurių, skaudėjimą kaulų ir abelno nusilpnėjimo. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo jųsų gyduolių teisingai sugrįšta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikalanju. Vietoje padėkavones aš nepatingėsiu atverti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Aš Juozapas Šaltinskas, 670 So. Pleasant St., Kenosha, Wis. ištariu ačiu savo draugui Jonui Šaltinskui už patarimą kreiptis prie d-ro Ignoto Stankaus. Aš likaus išgydytas nuo išbėrimo spuogais ant kuno. Juozapas Vinkeviče, 40 Cross St., Boston, Mass. širdingai dėkavoju Dr. Stankui už išgydymą manęs nuo skaudėjimo galvos, sunkaus kvėpavimo, kosulio, ir sugrąžinimo jaunų dienų. Tamstos vardą garsinsiu visur Bostone tarp lietuvių. Ona Marsauskienė, 2 Hutchinson St., Jobstown, N, J. likos išgydyta nuo nervų ligos, negalėjima miegoti ir jautimu lakstatį kraują su nieżėjimais ant viršaus kuno. Adele Bagdonas, P. O. Box 95, Puritan Pa. likos išgydyta nuo slinkimo plaukų. Jonas Saurusaitis, 3206 Stanfford St., Pittsburgh, Pa., mane išgydė Dr. Stankus nuo išbėrimo spuogais ant veido.

GYDO LIGAS.

Nuo skaudėjimo strėnų, — sąnarių rankų ir kojų, — skaudėjimo paširdžių, — pečių ir kaulų, — reumatizmo, — nuo visokių kraujo ligų, — užkrečiamų ir litiškų ligų, — augimo spuogų ant veido ir kuno, — užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, — nieżėjimą skuros, — dedervinių, — slinkimą plaukų, — skaudėjimą galvos, — visokias širdies inkstų — plaučių ir kepenų ligas, — nervų ligas — neuralgijos — negalėjimo miegoti ir išgąsčio, — nuo slogų — peršalimo — kosulio — sunkaus kvėpavimo — negalėjimo valgyti ir ėdelną nusilpnėjimą, — visokias moterų ir vyrų ligas.

Visuomet kreipkites ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

Dr. Ignatius Stankus,

1210 South Broad Street, Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja **Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS,** kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknįs ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKĄ

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Naujausio iszradimo drukuojama maszinuke. Su ja kiekvienas gali moketi drukuot, kad ir placziausius laiszkus. KAINA TIK 7 DOLERIAI!

Teipogi pas mus galima gauti geriausio gatunko gramofonus su lietuviškom dainom, šokiais ir juokingom pasakom. Teipgi galima gaut laikrodžių ir laikrodėlių, geriausių britvų ir daug visokių instrumentų. Jaigu dar neturi musu katalioga, tai prisiųsk už 2 centus stampų, o aplaikysi informacijas dovanai.

K. J. KRAUCHELUN,

120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:
šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

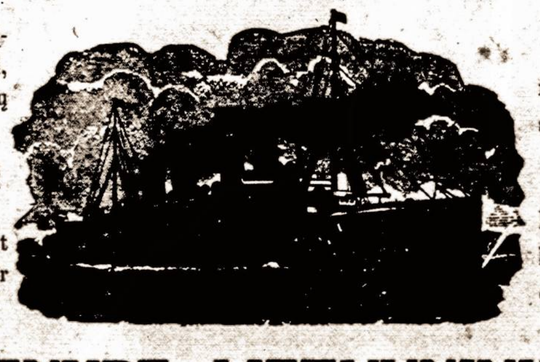

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias knngas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukształis & Co.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnona. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

Ar matei kada-nors laikraštį

"DRAUGĄ"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

Rašydami laiškus adresuokite

DRAUGAS PUB. CO.

2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

TIK VYRAMS.

I mano Tautiečius:

Jus ir jusų draugai esate nuoširdžiai užkviečiami aplankyti mano Liuosa Mokslo Galerija, 461 Sixth Avenue, arti 28tos Gatvės, New Yorke, N. Y., kur aš laikau parodą dailės ir skulpturos darbų, kurios padarė Lietuvos artistai, su išvaizdinimu švairių kūno dalių kaip sveikų taip ir sergančiu.

Jus čia galite studiuoti žmonijos giminės kilmę ir išsilankstymą nuo lopšio iki grabui, ir matyti indomiausius gamtos išgamas; taipgi navatnumus ir pabaisnelius.

Vieną vaianda praleisti tarpe grupių šių pastebėtinų Lietuviškų modelių, yra verta sudėti kaipo turtą į galvą čielam gyvenymui.

Jus čia galite studiuoti pasekmes ligų ir ištvirkimo darbų, perstatomų žmogaus didumo modeliais. Yra čia prityręs Lietuvis, kuris nuolatos vedžioja svečius ir išrodinėja bei atsakinėja ant bile kokių klausimų. Atvira kasdieną podraug su Nedėldieniais ir Šventadieniais, nuo 8-nių iš ryto iki Vidurnakčiui.

JŽANGA UŽDYKA.

461 Sixth Avenue, near 28th Street, New York.

DOVANAI-DOVANAI!

KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reikia daryti apsirgus. Teip-pat kame ir kur greit išsigydyti, lygiai ta knyga

„DAKTARAS"

parodo, kaip nuo ligų apsisaugoti.

ŠITOJ KNYGOJ „DAKTARAS" netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigydyti, bet teip-pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsisaugoti.

KNYGOJ „DAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų lytiškų gyvenimą ir aiškiai, atvirai teip išdė tinėje, jog kitose knygose apie tokias paslapybes negalite atrasti. Šita knyga kiekvienam vyrui ir moterei labai reikalinga turėti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskaičius knygą atrasite.

ŠITA KNYGA illiustruota puikiais moksliškais paveikslais ir apie žmogaus kuno sabudavojimą su visokiomis paslaptybėmis.

Apie MEILĖS DALYKUS „Daktaras" nemažai rašo.

YPATINGAI serganti, nusilpnėję, sukumę, pasigadinę per jaunystės klaidas ir varginami visokiomis, kaip paprastomis sviežiomis teip užsisenėjusiomis ir užsikrėtusiomis ligomis, šitojo knygoje atrasite tikrą rodą.

JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipsies prie kokio nors gydytojaus, arba vartosi liekarstas, reikia perskaityt knygą „Daktaras", nes didelės dangybės žmonių, kurie tik perskaitė šitą knygą, išgydė.

TODEL, kad ta knyga del labo visuomenės išduota, tai kiekvienas ją apturės visai dovanai, kuris tik atsiųs keletą stampų už prisiuntimą.

REIKALAUK DAR ŠIANDIE, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuok teip:

The PHILADELPHIA M. CLINIC, 1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.

TĖMYKIT VYRAI IR MOTERIŲS! Kad sergi, jautiesi kokį nors nesveikumą ir reikalauji geros, teisingos pagelbos, kad trumpam laike galėtum išsigydyt, tai atsišaukie prie Profesionališko Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuviškoj kalboj. Rašyk, Ateik.

Ofiso valandos kasdien 10 iš ryto iki 4 po pietų. Nedėl. iki 3, o Utar. ir Pėtn. vakare nuo 6 iki 8.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"

Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik $2.00, pusei metų $1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE?

Diena po dienai, sava tė po savaitė, mėnesis po mėnesiui, metas po metui gydau sergančius lietuvius. Pažiūrėkite kiek serg nėių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ilgametinėje įkirtoje ligoje. Kada jums gyvenimas įkirėjo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstvų, jančiatės jog kas kartas jums esti aršiaus—tada vienatinė pagelba yra be užvilkimo kreiptis prie seno, garsaus specijalisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškįs jums ligą. Gydau jau per 20 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekimą spėkos, užmodijimą kraujo, teėjimą kraujo, ligos skilvės, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inksų ir t. t. Del lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kurius matau jusų vidurinius organus. Nekiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangus. Chemiškai ir mikroskopiškai ištiriu kranją ir šlapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus ateikite pas garsų

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėldieniais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygelę dovanai!

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis

Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj — Ant viso meto $2.50, Ant pusės meto $1.25, Ant ketverčio meto 65c.

EUROPOJE — Rosijoje ir Lietuvoje $3.50, Anglijoj ir Škotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.

Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ gražių Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

520-522 W. South Al.

MAHANOY CITY, PA.

Uodų ir kitokių vabalų įgėlimai, tuojaus palengvinami yra D'ro Richter'io Pain Expellerių. 25 ir 50c. kiekvienoje aptiekoje arba išsirašyk tiesiog

F. Ad. Richter & Co.

74-80 Washington str., NEW YORK, N. Y.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.

Apdaryta $1.00.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

I. J. Paukštis & Co.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, neįamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypą

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:

1034 Bank Street, Waterbury, Conn.

Lietuviai, kreipkitės reikale.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.

F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave) BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

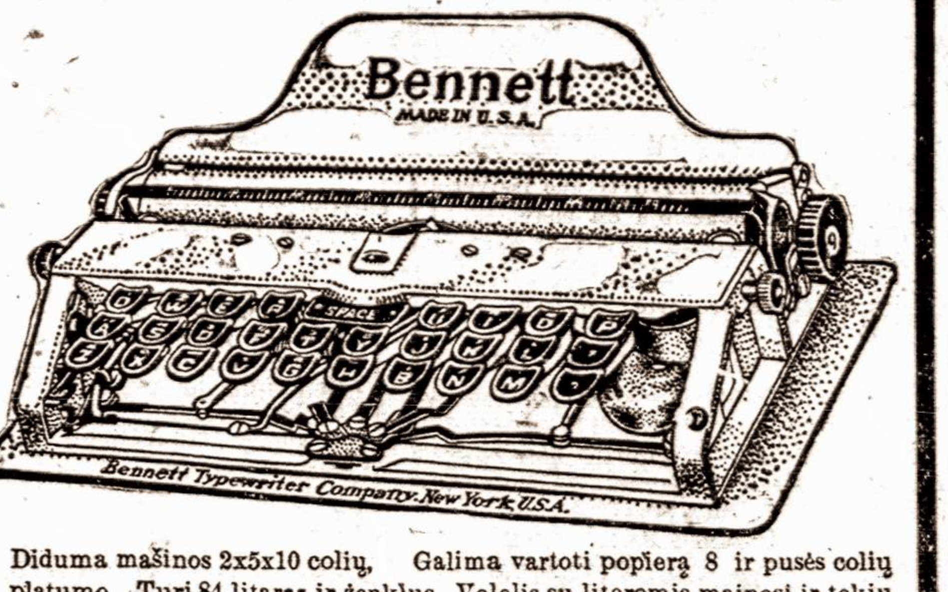

Diduma mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukeztis & Co.,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Žmijecznikas yra tikrasis

Tėmyk! Tiktai Groblewskio

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neješkok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaist. — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ, Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių kaip dėl kudikių, vyrų ir moter .

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis

Cor. Elm and Main Sts.

Plymouth, Pa.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija.

Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų, Kursk — 13.500 tonų, Czar — 13.000 tonų.

Į Rotterdamą į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į Liepoją.

$31.00	3-čios	klesos	$33.00.
$45.00	2-ros	klesos	$50.00.
$65.00	1-mos	klesos	$75.00.

Išplaukia kas antra subata.

Sekanti išplaukimai iš New Yorko:

Czar — Liepos 12
Kursk — Liepos 26
Russia — Rugpjučio 9

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.

27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

„ŠVYTURYS"

1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos labai naudingas. Prekė 75c., mes parduodam po 50c.

Gaunamas pas J. J. PAUKSTĮ & CO.

120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Nepamirškit

Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanūs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.

A. RAZUTIS

101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1470 Greenpoint.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS. Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,

177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.

(Bell Phone 8—R)

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).

Trumpiausis keliac į Buffalo.

Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.

Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių. kasdien.

Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.

Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen, Passenger Traffic Man'r

90 West Street, N. Y.

NESIRGK. NENUSTOK VILTIES.

Nemokėk dykai pinigų. Iki nepamėginsi pas mane gydytis.

Noriu jus pertikrinti, jog esu galėje jus išgydyti, kada kiti neįstengia tai padaryti. Noriu pertikrinti, jog mano gydymo budas yra tinkamiausiu ir naujausiu, kadangi mano ofise, užimančiam visas lubas randasi geriausios medikališkos mašinos išrastos mokslinčių paskutiniuose metuose. Ant galo noriu pertikrinti, jog, turėdamas 40 metinę praktiką didžiausiuose ligonbučiuose Amerikoje ir Europoje, ir universitetų klinikose, esu vienu iš seniausių medikališkose studijose, vienu iš akyliausių ir atsakančiausių, o priegtam vienu iš praktiškiausių daktarų. Mano gydymas yra greitas ir patenkantis, ir kiekvienam prieinantis.

Kam jums vaikščioti nuo vieno pas kitą daktarą mėtant pinigus dovanai o kartais ir sveikatą. Ateikite pas mane tuojaus, o aš jums pasakysiu daugelį priežasčių, kurių dėliai apsiimu gydyti per vieną mėnesį dovanai kiekvieną vyrą, moterį arba vaiką. Nėra taip pavargusio vyriškio arba moteriškės, idant negalėtų priimti mano gydymo.

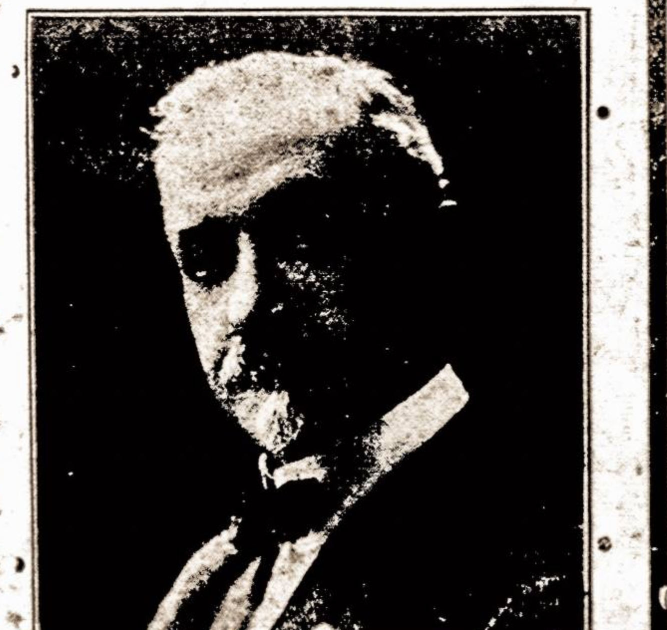

Prof. Dr. Broungh.

DR. F. T. BROUGH, iš Londono, Anglijoj. Dr. Medicinos ir egz. aptiekorius.

VYRAI,	MOTERS,
Iki eisite pas kitą daktarą, pirma ateikite pas mane.	nesiduokite daryti operacijų, iki nepamėginsite pas mane gydytis.

Turiu geriausiai įtaisytą ofisą Pennsylvanijos valstijoj, kur randasi naujausios metodos gydymo ir elektrikos mašinos, kurių pirkimas kaštavo tukstančius dolerių, **priegtam turiu savo laboratoriją, kur išdirbu geriausias gyduoles. TURIU savo ofise mašiną, madinamą X-Ray,** kuri yra daktarystės moksle viena iš didžiausių išradimų. Su pagelba tos mašinos galima ištirti kuogeriausiai kiekvieną kuno dalį. Toji mašina yra labai pasekminga gydyme ligų odos, išbėrų ir vėžio. **GYDAU** visokias įsisenėjusias ligas: **tekėjimą, peršėjimą, kanale nustoja nuo pirmo gydymo, suputimą gįslų ir atsiradimą vandens gįslose.** Ofiso valandos paprastose dienose nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 3 po pietų.

DR. F. T. BROUGH MEDIKALIŠKI OFISAI,

Kinney Namai, South-East, kampas Brood ir Market St., NEWARK, N. J.

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS (Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.

Branch Office 48 Hudson Ave.

PRIETELIAI LIETUVIAI, 12 dideliu ir 12 mažu,

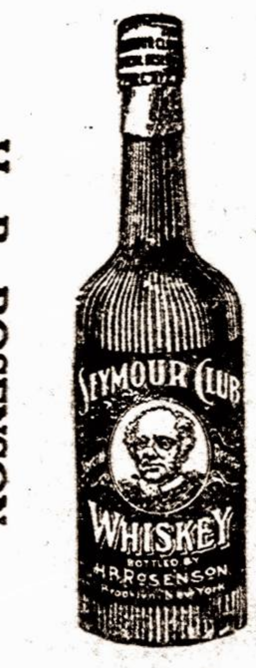

H. B. ROSENSON, 817-819 Grand St., BROOKLYN, N. Y. Telephone, 1163 W'msburgh

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street

Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y.

ADVOKATAS

KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d-partamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law

Box 296, Ketchikan, Alaska.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1,000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illiustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Prakalbų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsiimti šituom biznių, reikalaujanti pagelbos kreipkitės prie:

American Film Exchange

A. T. Raćiunas Mgr.

639 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.

Phone 3533 W. Bedford.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
„	Bell 47
Residence	Peoples 1100

PIRMAS LIETUVIŠKAS

Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniška čienia.

G. BENSON,

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.